

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูอนุบาลในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้มีการศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ วารสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่ง ข้อมูลเสนอแยกประเด็นดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน
  - 1.1 ความหมายและความสำคัญของประชาคมอาเซียน
  - 1.2 กำเนิดอาเซียนและวัตถุประสงค์การจัดตั้ง
  - 1.3 สมาชิกในประชาคมอาเซียน
2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
  - 2.1 คุณลักษณะของครูอนุบาล
    - 2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับครู
    - 2.1.2 คุณสมบัติของครู
    - 2.1.3 บทบาทและหน้าที่ของครูอนุบาล
  - 2.2 ครูอนุบาลกับการจัดการเรียนการสอน
    - 2.2.1 การจัดการศึกษาปฐมวัย
    - 2.2.2 แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

## 1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน

### 1.1 ความหมายและความสำคัญของประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียนเป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การเป็นประชาคมอาเซียน คือการทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น แรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงกันที่จัดตั้งประชาคมอาเซียน อันถือเป็นการปรับปรุงตัวครั้งใหญ่และวางรากฐานของการพัฒนาของอาเซียน คือ สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ที่ทำให้อาเซียนต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติธรรมชาติ และปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน และความเสียหายที่อาเซียนอาจจะไม่สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจได้กับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะจีนและอินเดีย ซึ่งมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด

ประชาคมอาเซียนถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนตุลาคม 2546 จากการที่ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน ที่เรียกว่า “ข้อตกลงบาหลี 2” เพื่อเห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี 2563 แต่ต่อมาได้ตกลงร่นระยะเวลาจัดตั้งให้เสร็จในปี 2558

ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 ประชาคมย่อย ซึ่งเปรียบเสมือนสามเสาหลักซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่

1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มุ่งให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีระบบแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้ด้วยดี มีเสถียรภาพอย่างรอบด้าน มีกรอบความร่วมมือเพื่อรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยและมั่นคง

2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และการอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน อันจะทำให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชนในประเทศอาเซียน

3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อให้ประชาชนแต่ละประเทศอาเซียนอยู่ร่วมกันภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคมในตอนนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการให้บรรลุการเป็นประชาคมอาเซียนภายในปีเป้าหมาย 2558 โดยในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพในช่วงปลายเดือน ก.พ.2552 นี้ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนจะรับรองแผนงานหรือแผน

กิจกรรมการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

## 1.2 กำเนิดอาเซียนและวัตถุประสงค์การจัดตั้ง

อาเซียน (ASEAN) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 (วันอาเซียน) ในวันนั้นมีการลงนามปฏิญญากรุงเทพฯ (ปฏิญญาอาเซียน) ที่วังสราญรมย์ โดยมีผู้แทนจากประเทศผู้ก่อตั้งอาเซียน 5 ประเทศร่วมลงนาม คือ นายอาดัม มาลิก (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย) นายตุน อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน (รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย) นายนาร์ซิโซ รามอส (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศฟิลิปปินส์) นายเอส ราชารัตนัม (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศสิงคโปร์) พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของไทย)

การก่อตั้งอาเซียนนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค อารงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การกินดีอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ตามปฏิญญากรุงเทพฯ ซึ่งระบุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งอาเซียนไว้ 17 ประการ คือ

1) เพื่อเร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาด้านวัฒนธรรมในภูมิภาค ด้วยการผนึกความร่วมมือบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมและเป็นหุ้นส่วนระหว่างกัน เสริมรากฐานสำหรับประชาคมที่มีความรุ่งเรืองและสันติสุขแห่งประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2) ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยเคารพหลักความยุติธรรมและหลักแห่งนิติธรรมในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค ตลอดจนยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

3) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร

4) จัดให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการอำนวยความสะดวก การฝึกอบรม และวิจัยทางการศึกษา วิชาชีพ วิชาการ และการบริหาร

5) ร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อการใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การขยายการค้า รวมทั้งการศึกษาปัญหาในด้านการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับโภภภัณฑ์ การปรับปรุงบริการความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่งและการคมนาคม และการยกระดับการครองชีพของประชาชน

6) ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7) อารงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างอาเซียนกับองค์การระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค ที่มีความมุ่งหมายและมุ่งประสงค์คล้ายคลึงกัน ในการแสวงหาหนทางทั้งหลายเพื่อให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างกัน

ก่อนที่จะรวมตัวกันเป็นอาเซียนนั้น เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2504 ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ได้ร่วมกันก่อตั้งสมาคมอาสา (Association of Southeast Asia : ASA) โดยมีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกับการก่อตั้งสมาคมอาเซียน แต่ด้วยความผันผวนทางการเมืองทำให้ไม่ได้ดำเนินการต่อ จุดเริ่มต้นของสมาคมอาสา 3 ประเทศ พัฒนาสู่สมาคมอาเซียน 5 ประเทศ และปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกแล้ว 10 ประเทศ ได้แก่

สมาชิกลำดับที่ 1-5 ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ (เข้าร่วมเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2510)

สมาชิกลำดับที่ 6 บรูไนดารุสซาลาม (เข้าร่วมเมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ.2527)

สมาชิกลำดับที่ 7 เวียดนาม (เข้าร่วมเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2538)

สมาชิกลำดับที่ 8-9 ลาวและเมียนมาร์ (เข้าร่วมเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2540)

สมาชิกลำดับที่ 10 กัมพูชา (เข้าร่วมเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2542)

ด้วยจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นเป็นลำดับนี้ ผู้นำอาเซียนจึงมีการหารือกันเรื่องการรวมเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง สังคมและวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดแก่พลเมืองของทั้ง 10 ประเทศ โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะรวมกันเป็น “ประชาคมอาเซียน” ให้ได้ภายในปี พ.ศ.2563 (ต่อมาเลื่อนขึ้นเป็น พ.ศ.2558) และต้องบรรลุวิสัยทัศน์ทั้ง 4 ประการ คือ

1. อาเซียนจะเป็นวงสมานฉันท์แห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. อาเซียนจะเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต
3. อาเซียนจะมุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก
4. อาเซียนจะเป็นชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทร

#### ดวงตราอาเซียน



รูปร่างข้าวสี เหลือง 10 ต้น หมายถึง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ ประเทศรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

พื้นที่วงกลมสีแดง ขอบสีขาว และน้ำเงิน แสดงถึงความเป็นเอกภาพ

อักษร asean สีน้ำเงินได้รวงข้าว แสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกัน เพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกอาเซียน

สีทั้งหมดที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นสีสำคัญที่ปรากฏในธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิก สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความมีพลวัต สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง



## คำขวัญอาเซียน

One Vision , One Identity , One Community  
วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว

## กฎบัตรอาเซียน

“กฎบัตรอาเซียน” คือ ธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดของอาเซียน เป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนที่กำหนดกรอบโครงสร้างองค์กร เป้าหมาย หลักการ และกลไกที่สำคัญต่าง ๆ ภายในอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเคารพกฎ กติกาในการทำงานมากขึ้น ผู้นำอาเซียนได้ลงนามรับรองกฎบัตรอาเซียนเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2550 และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2551

กฎบัตรอาเซียนประกอบด้วยข้อบทต่าง ๆ 13 หมวด 55 ข้อ ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับความเป็นมาของอาเซียน เหตุผลในการจัดทำกฎบัตรอาเซียน ตลอดจนเจตนารมณ์ในการสร้างประชาคมอาเซียน

## กฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

### อารัมภบท

**เรา บรรดาประชาชน** ของรัฐสมาชิกแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน)

โดยมีประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นผู้แทน

**รับทราบ**ด้วยความพึงพอใจในความสำเร็จอย่างสูงและการขยายตัวของอาเซียนนับตั้งแต่มีการก่อตั้งขึ้นที่กรุงเทพมหานครด้วยการประกาศใช้ปฏิญญาอาเซียน

**ระลึกถึง**การตัดสินใจจัดทำกฎบัตรอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ปฏิญญา กัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาเชบูว่าด้วยแผนแม่บทของกฎบัตรอาเซียน

**ตระหนักถึง**การมีผลประโยชน์ร่วมกันและการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประชาชนและรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งมีความผูกพันกันทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนมีวัตถุประสงค์และชะตากรรมร่วมกัน

**ได้รับแรงบันดาลใจ** และรวมกันภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน อัตลักษณ์เดียวกันและประชาคมที่มีความเอื้ออาทรเดียวกัน

**รวมกัน**ด้วยความปรารถนาเดียวกันและเจตจำนงร่วมกันที่จะดำรงอยู่ในภูมิภาคแห่งสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพที่ถาวร มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีความมั่งคั่งและความก้าวหน้าทางสังคมร่วมกัน และที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ อุดมการณ์ และความมุ่งมั่นปรารถนาที่สำคัญของเรา

**เคารพ**ความสำคัญพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือ และหลักการแห่งอธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดน การไม่แทรกแซงกัน ฉันทามติและเอกภาพในความหลากหลาย

**ยึดมั่น**ในหลักการแห่งประชาธิปไตย หลักนิติธรรม และธรรมาภิบาล การเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

**ตกลงใจ**ที่จะทำให้แน่ใจถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต และตั้งมั่นให้ความเป็นอยู่ที่ดี การดำรงชีวิตและสวัสดิการของประชาชนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

**เชื่อมั่น**ในความจำเป็นที่จะกระชับความสัมพันธ์ที่มีอยู่ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับภูมิภาค เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่มีความเหนียวแน่นทางการเมือง การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และมีความรับผิดชอบทางสังคม เพื่อที่จะตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อความท้าทายและโอกาสในปัจจุบันและอนาคต

**ผูกพัน**ที่จะเร่งสร้างประชาคมโดยผ่านความร่วมมือและการรวมตัวในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาบาหลี ว่าด้วยข้อตกลงอาเซียนฉบับที่ 2

**ในการนี้จึงตกลง**ที่จะจัดทำกรอบทางกฎหมายและทางสถาบันของอาเซียนโดยกฎบัตรนี้ และเพื่อการนี้ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิกอาเซียน ซึ่งมาประชุมกันที่สิงคโปร์ ในวาระประวัติศาสตร์ครบรอบ 40 ปีของการก่อตั้งอาเซียน ได้เห็นชอบกับกฎบัตรอาเซียนนี้

## หมวดที่ 1 ความมุ่งประสงค์และหลักการ

### ข้อ 1 ความมุ่งประสงค์

ความมุ่งประสงค์ของอาเซียน คือ

1. เพื่อธำรงรักษาและเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพ กับทั้งเสริมสร้างคุณค่าทางสันติภาพในภูมิภาคให้มากขึ้น
2. เพื่อเพิ่มความสามารถในการปรับตัวสู่สภาวะปกติของภูมิภาคโดยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
3. เพื่อธำรงรักษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์และปราศจากอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอื่น ๆ ทุกชนิด
4. เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนและรัฐสมาชิกของอาเซียนอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้โดยสันติในสภาวะที่เป็นธรรม มีประชาธิปไตยและมีความสมานสามัคคี
5. เพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ ความมั่งคั่ง มีความสามารถในการแข่งขันสูง และมีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจซึ่งมีการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ และการลงทุน การเคลื่อนย้ายที่ได้รับความสะดวกของนักธุรกิจ ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีความสามารถพิเศษและแรงงาน และการเคลื่อนย้ายอย่างเสรียิ่งขึ้นของเงินทุน
6. เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาในอาเซียนผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความร่วมมือ

7. เพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตย เพิ่มพูนธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม ตลอดจนส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกของอาเซียน

8. เพื่อเผชิญหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ ต่อสิ่งท้าทายทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และสิ่งท้าทายข้ามพรมแดนอื่นๆ

9. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่ามีการคุ้มครองสภาพแวดล้อมในภูมิภาค ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติในภูมิภาค การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาค และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในภูมิภาค

10. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในเรื่องการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแห่งประชาคมอาเซียน

11. เพื่อเพิ่มพูนความอยู่ดีกินดีและการดำรงชีวิตของประชาชนอาเซียนด้วยการให้ประชาชนมีโอกาสที่ทัดเทียมกันในการเข้าถึงการพัฒนา มนุษย์ สวัสดิการสังคม และความยุติธรรม

12. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มั่นคง และปราศจากยาเสพติด สำหรับประชาชนของอาเซียน

13. เพื่อส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทุกภาคส่วนของสังคมได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคมของอาเซียน

14. เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนด้วยการส่งเสริมความสำนึกถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมรดกของภูมิภาคยิ่งขึ้น และ

15. เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์กลางและบทบาทเชิงรุกของอาเซียนในฐานะพลังขับเคลื่อนขั้นแรกของความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับหุ้นส่วนนอกภูมิภาค ในภาพแบบของภูมิภาคที่ เปิดกว้าง โปร่งใส และไม่ปิดกั้น

## ข้อ 2 หลักการ

1. ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ 2 อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียน ยืนยันและยึดมั่นในหลักการพื้นฐานที่ปรากฏในปฏิญญา ความตกลง อนุสัญญา ข้อตกลง สนธิสัญญา และตราสารอื่น ๆ ของอาเซียน

2. อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียนจะปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้

(ก) การเคารพเอกราช อธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดน และอัตลักษณ์แห่งชาติของรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง

(ข) ความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในการเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคงและความมั่งคั่งของภูมิภาค

(ค) การไม่ใช้การรุกราน และการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลังหรือการกระทำอื่นใดในลักษณะที่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ

(ง) การอาศัยการระงับข้อพิพาทโดยสันติ

(จ) การไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐสมาชิกอาเซียน

- (ฉ) การเคารพสิทธิของรัฐสมาชิกทุกรัฐในการดำรงประชาชาติของตนโดยปราศจากการแทรกแซงการบ่อนทำลาย และการบังคับ จากภายนอก
- (ช) การศึกษาหาหรือที่เพิ่มพูนขึ้นในเรื่องที่มีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน
- (ซ) การยึดมั่นต่อหลักนิติธรรม ธรรมาภิบาล หลักการประชาธิปไตยและรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ
- (ฌ) การเคารพเสรีภาพพื้นฐาน การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม
- (ญ) การยึดถือกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ที่รัฐสมาชิกอาเซียนยอมรับ
- (ฎ) การละเว้นจากการมีส่วนร่วมในนโยบายหรือกิจกรรมใดๆ รวมถึงการใช้ดินแดนของตนซึ่งดำเนินการโดยรัฐสมาชิกอาเซียนหรือรัฐที่มีไซสมาชิกอาเซียนหรือผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐใดๆ ซึ่งคุกคามอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน หรือเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐสมาชิกอาเซียน
- (ฏ) การเคารพในวัฒนธรรม ภาษาและศาสนาที่แตกต่างของประชาชนอาเซียน โดยเน้นคุณค่าร่วมกันของประชาชนอาเซียนในจิตวิญญาณของเอกภาพในความหลากหลาย
- (ฐ) ความเป็นศูนย์รวมของอาเซียนในความสัมพันธ์ภายนอกทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยคงไว้ซึ่งความมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน การมองไปภายนอก การไม่ปิดกั้นและการไม่เลือกปฏิบัติ และ
- (ฑ) การยึดมั่นในกฎการค้าพหุภาคีและระบอบของอาเซียนซึ่งมีกฎเป็นพื้นฐาน สำหรับการปฏิบัติตามข้อผูกพันทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และการลดอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อไปสู่การจัดการกีดกันทั้งปวงต่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ในระบบเศรษฐกิจซึ่งขับเคลื่อนโดยตลาด

## หมวดที่ 2 สภาพบุคคลตามกฎหมาย

### ข้อ 3 สภาพบุคคลตามกฎหมายของอาเซียน

อาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล ได้รับสภาพบุคคลตามกฎหมายโดยกฎบัตรนี้

## หมวดที่ 3 สมาชิกภาพ

### ข้อ 4 รัฐสมาชิก

รัฐสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม



### ข้อ 5 สิทธิและพันธกรณี

1. ให้รัฐสมาชิกมีสิทธิและพันธกรณีที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎบัตรนี้
2. ให้รัฐสมาชิกมีมาตรการที่จำเป็นทุกประการอันรวมถึงการออกกฎหมายภายในที่เหมาะสมเพื่ออนุรักษ์บทบัญญัติของกฎบัตรนี้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีทั้งหมดของรัฐสมาชิก
3. ในกรณีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้นำข้อ 20 มาใช้บังคับ

### ข้อ 6 การรับสมาชิกใหม่

1. กระบวนการในการสมัครและการรับสมาชิกของอาเซียนให้กำหนดโดยคณะกรรมการประสานงานอาเซียน
2. การรับสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้
  - (ก) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อันเป็นที่ยอมรับว่าอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
  - (ข) การยอมรับโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง
  - (ค) การตกลงที่จะผูกพันและเคารพกฎบัตรนี้ และ
  - (ง) ความสามารถและความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีของสมาชิกภาพ
3. การรับสมาชิกให้ตัดสินโดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประสานงานอาเซียน
4. รัฐผู้สมัครจะได้รับเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อได้ลงนามภาคยานุวัติสารกฎบัตรนี้

### หมวดที่ 4 องค์กร

#### ข้อ 7 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

1. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนประกอบด้วยประมุขของรัฐ หรือ หัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิก
2. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน:
  - (ก) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายของอาเซียน
  - (ข) พิจารณาหารือ ให้แนวนโยบาย และตัดสินใจในประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของอาเซียน ในเรื่องสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ของรัฐสมาชิก และในทุกประเด็นที่ได้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนโดยคณะกรรมการประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขา
    - (ค) สั่งการให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในแต่ละคณะมนตรีที่เกี่ยวข้องให้จัดการประชุมเฉพาะกิจระหว่างรัฐมนตรี และหารือประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาเซียน ที่มีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ ทั้งนี้ ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนรับรองกฎการดำเนินการประชุมดังกล่าว
    - (ง) ตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินที่กระทบต่ออาเซียนโดยดำเนินมาตรการที่เหมาะสม
    - (จ) ตัดสินใจในเรื่องที่มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนภายใต้หมวดที่ 7 และ 8
    - (ฉ) อนุมัติการจัดตั้งและการยุบองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาและสถาบันอื่น ๆ ของอาเซียน และ

(ข) แต่งตั้งเลขาธิการอาเซียน ที่มีชั้นและสถานะเทียบเท่ารัฐมนตรีซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่ โดยได้รับความไว้วางใจและตามความพอใจของประมุขของรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาล ตามข้อเสนอแนะ ของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

3. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

(ก) จัดประชุมสองครั้งต่อปี และให้รัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียนเป็นเจ้าภาพ และ

(ข) เรียกประชุม เมื่อมีความจำเป็น ในฐานะการประชุมพิเศษหรือเฉพาะกิจ โดยมีประธาน การประชุมเป็นรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน โดยจัดในสถานที่ที่รัฐสมาชิกอาเซียนจะตกลงกัน

### ข้อ 8 คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

1. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน และประชุม กันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี

2. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

(ก) เตรียมการประชุมของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

(ข) ประสานการอนุวัติความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

(ค) ประสานงานกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ เพื่อเพิ่มความสอดคล้องกันของ นโยบาย ประสิทธิภาพ และความร่วมมือระหว่างกัน

(ง) ประสานงานรายงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียน ซึ่งเสนอที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

(จ) พิจารณารายงานประจำปีของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับงานของอาเซียน

(ฉ) พิจารณารายงานของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับหน้าที่และการดำเนินงานของสำนักงาน เลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ช) เห็นชอบการแต่งตั้งและการยุติหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของ เลขาธิการอาเซียน และ

(ซ) ปฏิบัติภารกิจอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรนี้ หรือหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจาก ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

3. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนได้รับการสนับสนุนโดยเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

### ข้อ 9 คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่าง ๆ

1. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ ประกอบด้วยคณะมนตรีประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียน คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและ วัฒนธรรมอาเซียน

2. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะมีองค์กระดบรัฐมนตรีเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน

3. ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนของรัฐตนสำหรับการประชุมคณะมนตรีประชาคม อาเซียนแต่ละคณะ

4. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละเสาหลักของเสาหลักทั้งสามของประชาคมอาเซียน ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ

- (ก) ทำให้แน่ใจว่ามีการอนุมัติข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
  - (ข) ประสานการปฏิบัติงานของสาขาต่างๆ ที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน และในประเด็นซึ่งคาบเกี่ยวกับคณะมนตรีประชาคมอื่นๆ และ
  - (ค) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน
5. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี และมีประธานการประชุมเป็นรัฐมนตรีที่เหมาะสมจากรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน
6. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

#### ข้อ 10 องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

1. ให้องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา
  - (ก) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรที่มีอยู่
  - (ข) ปฏิบัติตามความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของแต่ละองค์กร
  - (ค) เสริมสร้างความร่วมมือในสาขาของแต่ละองค์กรให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนและการสร้างประชาคมอาเซียน และ
  - (ง) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อคณะมนตรีประชาคมอาเซียนของแต่ละองค์กร
2. องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาแต่ละองค์กรอาจมีเจ้าหน้าที่อาวุโสและองค์กรย่อยที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตนตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เพื่อดำเนินหน้าที่ของตน ภาคผนวกดังกล่าวอาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการของผู้แทนถาวรประจำอาเซียน โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

#### ข้อ 11 เลขาธิการอาเซียนและสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

1. ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ และให้ได้รับการเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียนบนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริต ความสามารถ รวมถึงประสบการณ์ทางวิชาชีพ และความเท่าเทียมกันทางเพศ
2. ให้เลขาธิการอาเซียน
  - (ก) ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งระดับสูงนี้ โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎบัตรฉบับนี้และตราสาร พิธีสาร และแนวปฏิบัติที่มีอยู่ของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
  - (ข) อำนวยความสะดวกและสอดส่องดูแลความคืบหน้าในการอนุมัติความตกลงและข้อตัดสินใจของอาเซียน และเสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับงานของอาเซียนต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
  - (ค) เข้าร่วมในการประชุมต่างๆ ของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา และการประชุมอาเซียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ง) เสนอข้อคิดเห็นของอาเซียนและเข้าร่วมการประชุมกับภาคีภายนอกตามแนวนโยบาย ที่ได้รับความเห็นชอบและตามอำนาจหน้าที่ ที่เลขาธิการอาเซียนได้รับมอบหมาย และ

(จ) เสนอแนะการแต่งตั้งและการยุติหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียนต่อคณะมนตรี ประสานงานอาเซียน เพื่อให้ความเห็นชอบ

3. ให้เลขาธิการอาเซียนเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของอาเซียนด้วย

4. ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการสนับสนุนจากรองเลขาธิการอาเซียนสี่คน ซึ่งมีชั้นและสถานะของรัฐมนตรีช่วยว่าการ โดยให้รองเลขาธิการอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียนในการ ปฏิบัติหน้าที่ของตน

5. รองเลขาธิการอาเซียนทั้งสี่คนต้องมีสัญชาติที่แตกต่างจากเลขาธิการอาเซียนและมาจาก รัฐสมาชิกที่ต่างกัันสี่รัฐสมาชิกอาเซียน

6. ให้รองเลขาธิการอาเซียนสี่คน ประกอบด้วย

(ก) รองเลขาธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ ซึ่งได้รับเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียน บนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริต คุณสมบัติ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเท่าเทียมกัน ทางเพศ และ

(ข) รองเลขาธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และอาจต่ออายุได้อีก สามปี ให้รองเลขาธิการอาเซียนสองคนนี้ได้รับการคัดเลือกโดยเปิดกว้างบนพื้นฐานของความรู้ ความสามารถ

7. ให้สำนักเลขาธิการอาเซียนประกอบด้วยเลขาธิการอาเซียนและพนักงานตามที่จำเป็น

8. ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงาน

(ก) ยึดมั่นในมาตรฐานสูงสุดของความซื่อสัตย์สุจริต ความมีประสิทธิภาพ และความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(ข) ไม่ขอหรือรับคำสั่งจากรัฐบาลหรือภาคีภายนอกอาเซียนใดๆ และ

(ค) ละเว้นจากการดำเนินการใด ซึ่งอาจมีผลสะท้อนถึงตำแหน่งหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็น เจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งรับผิดชอบต่ออาเซียนเท่านั้น

9. รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐรับที่จะเคารพในลักษณะความเป็นอาเซียนโดยเฉพาะของ ความรับผิดชอบของเลขาธิการอาเซียนและพนักงาน และจะไม่แสวงหาที่จะมีอิทธิพลต่อเลขาธิการ อาเซียนและพนักงาน ในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบของบุคคลเหล่านั้น

## **ข้อ 12 คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน**

1. ให้รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนถาวรประจำอาเซียนหนึ่งคน ในระดับ เอกอัครราชทูตที่มีถิ่นพำนัก ณ กรุงจาการ์ตา

2. ผู้แทนถาวรรวมกันตั้งขึ้นเป็นคณะกรรมการผู้แทนถาวร ซึ่งจะต้อง

(ก) สนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียนและองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียน เฉพาะสาขา

(ข) ประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ และองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียน เฉพาะสาขาอื่นๆ



(ค) ติดต่อประสานงานกับเลขาธิการอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียนในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของตน

(ง) อำนวยความสะดวกความร่วมมือของอาเซียนกับหุ้นส่วนภายนอก และ

(จ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยคณะกรรมการประสานงานอาเซียน

### ข้อ 13 สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ

ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ ซึ่งจะต้อง

(ก) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลางแห่งชาติ

(ข) เป็นหน่วยงานระดับชาติ ซึ่งเก็บรักษาข้อสนเทศในเรื่องทั้งปวงเกี่ยวกับอาเซียน

(ค) ประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับการอนุมัติข้อตัดสินใจของอาเซียน

(ง) ประสานงานและสนับสนุนการเตรียมการระดับชาติของการประชุมอาเซียน

(จ) ส่งเสริมอัตลักษณ์และความสำนึกเกี่ยวกับอาเซียนในระดับชาติ และ

(ฉ) มีส่วนร่วมสร้างประชาคมอาเซียน

### ข้อ 14 องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน

1. โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรอาเซียนเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ให้อาเซียนจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนขึ้น

2. องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนจะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งจะกำหนดโดยที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

### ข้อ 15 มูลนิธิอาเซียน

1. ให้มูลนิธิอาเซียนสนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและดำเนินการร่วมกับองค์กรของอาเซียนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการส่งเสริมความสำนึกที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของอาเซียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และการดำเนินการร่วมกันที่ใกล้ชิดระหว่างภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ในอาเซียน

2. ให้มูลนิธิอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียน ผู้ซึ่งจะต้องเสนอรายงานต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนผ่านคณะกรรมการประสานงานอาเซียน

### หมวดที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

#### ข้อ 16 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

1. อาเซียนอาจมีความสัมพันธ์กับองค์กรซึ่งสนับสนุนกฎบัตรอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์และหลักการของอาเซียน องค์กรที่มีความสัมพันธ์เหล่านี้ระบุอยู่ในภาคผนวก 2

2. ให้คณะกรรมการผู้แทนถาวรบัญญัติกฎว่าด้วยขั้นตอนดำเนินงานและหลักเกณฑ์สำหรับการมีความสัมพันธ์ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน

ภาคผนวก 2 อาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยโดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้แทนถาวร โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

## หมวด 6 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์

### ข้อ 17 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของอาเซียน

1. ให้อาเซียนได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในดินแดนของรัฐสมาชิกเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียน
2. ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากระหว่างอาเซียนและรัฐสมาชิกเจ้าภาพ

### ข้อ 18 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของเลขาธิการอาเซียนและพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน

1. ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระของตน
2. ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ภายใต้ข้อนี้จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากของอาเซียน

### ข้อ 19 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียน

3. ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
4. ให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียนอยู่ภายใต้บังคับของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต ค.ศ. 1961 หรือเป็นไปตามกฎหมายภายในของรัฐสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

## หมวด 7 การตัดสินใจ

### ข้อ 20 การปรึกษาหารือและฉันทามติ

1. โดยหลักการพื้นฐาน ให้การตัดสินใจของอาเซียนอยู่บนพื้นฐานของการปรึกษาหารือและฉันทามติ
2. หากไม่สามารถหาฉันทามติได้ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอาจตัดสินใจว่า การตัดสินใจเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใด จะสามารถทำได้อย่างไร
3. ไม่มีมติในวาระ 1 และ 2 ของข้อนี้กระทบถึงวิธีการตัดสินใจที่ระบุอยู่ในตราสารทางกฎหมายของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
4. ในกรณีที่มีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้เสนอเรื่องดังกล่าวไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสินใจ

### ข้อ 21 การอนุวัติและขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะบัญญัติกฎหมายด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของตนเอง
2. ในการอนุวัติข้อผูกพันด้านเศรษฐกิจ อาจนำสูตรการเข้าร่วมแบบยืดหยุ่นรวมถึงสูตรอาเซียนที่ไม่รวมสมาชิกบางรัฐมาใช้ หากมีฉันทามติ

## หมวด 8 การระงับข้อพิพาท

### ข้อ 22 หลักการทั่วไป

1. รัฐสมาชิกต้องพยายามที่จะระงับข้อพิพาททั้งปวงอย่างสันติให้ทันท่วงที โดยผ่านการสนทนา การปรึกษาหารือ และการเจรจา
2. ให้อาเซียนจัดตั้งและธำรงไว้ซึ่งกลไกการระงับข้อพิพาทในทุกสาขาความร่วมมือของอาเซียน

### ข้อ 23 คนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม และการไกล่เกลี่ย

1. รัฐสมาชิกที่เป็นคู่กรณีในข้อพิพาทอาจจะตกลงกันเมื่อใดก็ได้ที่จะใช้คนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ย เพื่อระงับข้อพิพาทภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน
2. คู่กรณีในข้อพิพาทอาจร้องขอให้ประธานอาเซียน หรือเลขาธิการอาเซียน ทำหน้าที่โดยตำแหน่ง ในการเป็นคนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ย

### ข้อ 24 กลไกระงับข้อพิพาทตามตราสารเฉพาะ

1. ให้ระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับตราสารเฉพาะของอาเซียนโดยกลไกและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในตราสารนั้นๆ
2. ให้ระงับข้อพิพาทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้ตราสารอาเซียนใด ๆ โดยสันติตามสนธิสัญญาทางไมตรีและความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตามกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของสนธิสัญญาดังกล่าว
3. ในกรณีที่มีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ให้ระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้ความตกลงทางเศรษฐกิจของอาเซียนตามพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน

### ข้อ 25 การจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาท

ในกรณีที่มีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ให้มีการจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาทที่เหมาะสม รวมถึงอนุญาโตตุลาการ สำหรับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้กฎบัตรนี้ และตราสารอาเซียนอื่น ๆ

### ข้อ 26 ข้อพิพาทที่มีอาจะระงับได้

ในกรณีที่ยังคงระงับข้อพิพาทมิได้ ภายหลังจากการใช้บทบัญญัติก่อนหน้านี้ในหมวดนี้แล้ว ให้เสนอข้อพิพาทนั้นไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เพื่อตัดสิน

### ข้อ 27 การปฏิบัติตาม

1. เลขาธิการอาเซียนโดยการช่วยเหลือจากสำนักเลขาธิการอาเซียน หรือ องค์กรอาเซียนอื่น ๆ ที่ได้รับแต่งตั้ง จะสอดส่องดูแลการปฏิบัติตามผลการวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือข้อตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน และส่งรายงานไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
2. รัฐสมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามผลการวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือข้อตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน อาจส่งเรื่องไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เพื่อตัดสิน

**ข้อ 28 บทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติ และกระบวนการระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง**  
หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นในกฎบัตรนี้ รัฐสมาชิกยังคงไว้ซึ่งสิทธิที่จะใช้วิธีการระงับข้อพิพาทอย่างสันติที่ระบุไว้ในข้อ 33(1) ของกฎบัตรสหประชาชาติ หรือตราสารทางกฎหมายระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่รัฐสมาชิกคู่พิพาทเป็นภาคี

#### หมวด 9 งบประมาณและการเงิน

##### ข้อ 29 หลักการทั่วไป

1. อาเซียนจะต้องกำหนดกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
2. อาเซียนจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีที่สุดและระเบียบวินัยด้านงบประมาณ
3. บัญชีการเงินจะต้องได้รับการตรวจสอบภายในและภายนอก

##### ข้อ 30 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานและการเงินของสำนักเลขาธิการอาเซียน

1. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องได้รับทรัพยากรทางการเงินที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. งบประมาณสำหรับการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องมาจากรัฐสมาชิกอาเซียนโดยเงินบริจาคประจำปีรัฐละเท่าๆ กัน ซึ่งจะต้องส่งให้ทันกำหนด
3. เลขาธิการจะต้องเตรียมงบประมาณสำหรับการดำเนินงานประจำปีของสำนักเลขาธิการอาเซียนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร
4. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินที่กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

#### หมวด 10 การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน

##### ข้อ 31 ประธานอาเซียน

1. ตำแหน่งประธานอาเซียนให้หมุนเวียนทุกปี บนพื้นฐานของลำดับอักษรของชื่อภาษาอังกฤษของรัฐสมาชิก
2. ในหนึ่งปีปฏิทิน อาเซียนจะมีตำแหน่งประธานหนึ่งเดียว โดยรัฐสมาชิกที่รับตำแหน่งประธานนั้นจะทำหน้าที่เป็นประธานของ
  - (ก) การประชุมสุดยอดอาเซียน และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
  - (ข) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน
  - (ค) คณะมนตรีประชาคมอาเซียนทั้งสามคณะ
  - (ง) องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาและเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่เกี่ยวข้อง ตามที่เหมาะสม และ
  - (จ) คณะกรรมการผู้แทนถาวร



### ข้อ 32 บทบาทของประธานอาเซียน

1. รัฐสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนจะต้อง

(ก) ส่งเสริมและเพิ่มพูนผลประโยชน์ และความเป็นอยู่ที่ดีของอาเซียน รวมถึงความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียนอย่างแข็งแกร่ง โดยการริเริ่มทางนโยบาย การประสานงาน ฉันทามติ และความร่วมมือ

(ข) ทำให้แน่ใจว่ามีความเป็นศูนย์รวมของอาเซียน

(ค) ทำให้แน่ใจว่ามีการตอบสนองต่อปัญหาเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติที่มีผลกระทบต่ออาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที รวมถึงจัดให้มีคนกลางที่มีตำแหน่งน่าเชื่อถือและการจัดการอื่นเช่นว่า เพื่อแก้ไขข้อกังวลเหล่านี้โดยทันที

(ง) เป็นตัวแทนของอาเซียนในการเสริมสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์กับหุ้นส่วน ภายนอกภูมิภาคให้ใกล้ชิดขึ้น และ

(จ) ปฏิบัติภารกิจและหน้าที่อื่นตามที่อาจได้รับมอบหมาย

### ข้อ 33 พิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูต

อาเซียนและรัฐสมาชิกจะต้องยึดมั่นในพิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูตที่มีอยู่ในการดำเนินกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน การเปลี่ยนแปลงใดๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

### ข้อ 34 ภาษาทำงานของอาเซียน

ภาษาทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ

## หมวด 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์

### ข้อ 35 อัตลักษณ์ของอาเซียน

อาเซียนจะต้องส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันของตนและความรู้สึกเป็นเจ้าของในหมู่ประชาชนของตน เพื่อให้บรรลุชะตา เป้าหมาย และคุณค่าร่วมกันของอาเซียน

### ข้อ 36 คำขวัญของอาเซียน

คำขวัญของอาเซียน คือ “วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว”

### ข้อ 37 ธงอาเซียน

ธงอาเซียนจะเป็นตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 3

### ข้อ 38 ดวงตราอาเซียน

ดวงตราอาเซียนจะเป็นตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 4

### ข้อ 39 วันอาเซียน

ให้วันที่ 8 สิงหาคม เป็นวันอาเซียน

### ข้อ 40 เพลงประจำอาเซียน

ให้อาเซียนมีเพลงประจำอาเซียน

## หมวด 12 ความสัมพันธ์ภายนอก

### ข้อ 41 การดำเนินความสัมพันธ์ภายนอก

1. อาเซียนจะต้องพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตร และการเจรจาความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน กับประเทศ องค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างประเทศ
2. ความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนจะยึดมั่นในวัตถุประสงค์และหลักการที่วางไว้ในกฎบัตรนี้
3. อาเซียนจะเป็นพลังขับเคลื่อนขั้นแรกในการจัดการภูมิภาคที่อาเซียนได้ริเริ่มขึ้น และดำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวมของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้างประชาคม
4. ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน รัฐสมาชิกจะประสานงานและพยายามพัฒนาทำที่ร่วมและดำเนินการร่วมกัน บนพื้นฐานของเอกภาพและความสามัคคี
5. แนวนโยบายยุทธศาสตร์ของความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนให้กำหนดโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนโดยการเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน
6. ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนจะทำให้แน่ใจว่าความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนดำเนินไปอย่างเสมอต้นเสมอปลายและเป็นไปในทางที่สอดคล้องกัน
7. อาเซียนสามารถทำความตกลงกับประเทศ หรือองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างประเทศ กระบวนการทำความตกลงดังกล่าวให้กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียนโดยการหารือกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

### ข้อ 42 ผู้ประสานงานกับคู่เจรจา

1. ในฐานะผู้ประสานงานประเทศ ให้รัฐสมาชิกผลัดกันรับผิดชอบภาพรวมการประสานงานและส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนในความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาที่เกี่ยวข้อง องค์การและสถาบันระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
2. ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอก นอกจากหน้าที่อื่นแล้ว ให้ผู้ประสานงานประเทศ
  - (ก) เป็นผู้แทนอาเซียน และเพิ่มพูนความสัมพันธ์ บนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน และความเสมอภาค โดยสอดคล้องกับหลักการของอาเซียน
  - (ข) เป็นประธานร่วมในการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างอาเซียนและหุ้นส่วนภายนอก และ
  - (ค) รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

### ข้อ 43 คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ

1. คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามอาจตั้งขึ้นในประเทศที่มีใช้สมาชิกอาเซียน ประกอบด้วยหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตของรัฐสมาชิกอาเซียน คณะกรรมการในลักษณะเดียวกัน อาจจัดตั้งขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศต่างๆ คณะกรรมการเช่นว่าจะต้องส่งเสริมผลประโยชน์และอัตลักษณ์ของอาเซียนในประเทศและองค์การระหว่างประเทศเจ้าภาพ
2. ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกำหนดกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการเช่นว่า

#### ข้อ 44 สถานภาพของภาคีภายนอก

1. ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน อาจมอบสถานภาพอย่างเป็นทางการให้แก่ภาคีภายนอกในฐานะประเทศคู่เจรจา ประเทศคู่เจรจา เฉพาะด้าน หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ผู้สังเกตการณ์พิเศษ ผู้ได้รับเชิญ หรือสถานภาพอื่นที่อาจจัดตั้งขึ้นต่อไป
2. อาเซียนอาจเชิญภาคีภายนอกให้เข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมความร่วมมือโดยมีข้อกำหนดให้สถานภาพอย่างเป็นทางการใดๆ ตามกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน

#### ข้อ 45 ความสัมพันธ์กับระบบสหประชาชาติ และองค์การและสถาบันระหว่างประเทศอื่น

1. อาเซียนอาจขอสถานภาพที่เหมาะสมกับระบบสหประชาชาติ รวมทั้งกับองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น
2. คณะมนตรีประสานงานอาเซียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาเซียนในองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น

#### ข้อ 46 การส่งผู้แทนอย่างเป็นทางการของรัฐที่มีใช้รัฐสมาชิกอาเซียนประจำอาเซียน

รัฐที่มีใช้สมาชิกอาเซียนและองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลที่เกี่ยวข้องอาจแต่งตั้งและส่งเอกอัครราชทูตเป็นผู้แทนอย่างเป็นทางการประจำอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการส่งผู้แทนอย่างเป็นทางการเช่นว่า

#### หมวด 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติส่งท้าย

#### ข้อ 47 การลงนาม การให้สัตยาบัน การเก็บรักษา และการมีผลใช้บังคับ

1. ญัตตินี้จะต้องได้รับการลงนามโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมด
2. ญัตตินี้จะอยู่ใต้บังคับของการให้สัตยาบันจากรัฐสมาชิกอาเซียนทุกรัฐตามกระบวนการภายในของแต่ละรัฐ
3. สัตยาบันสารจะต้องเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะแจ้งให้รัฐสมาชิกทุกรัฐทราบถึงการส่งมอบสัตยาบันสารแต่ละฉบับโดยพลัน
4. ญัตตินี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบหลังจากวันที่มีการส่งมอบสัตยาบันสารฉบับที่สิบให้แก่เลขาธิการอาเซียน

#### ข้อ 48 การแก้ไข

1. รัฐสมาชิกใดๆ อาจเสนอข้อแก้ไขกฎบัตร
2. ข้อเสนอแก้ไขกฎบัตรจะต้องยื่นโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียนโดยฉันทามติต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสินใจ
3. ข้อแก้ไขกฎบัตรที่ได้ตกลงกันโดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนจะต้องได้รับการสัตยาบันจากรัฐสมาชิกทุกรัฐ ตามข้อ 47
4. ข้อแก้ไขใดๆ จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบหลังจากวันที่มีการส่งมอบสัตยาบันสารฉบับสุดท้ายต่อเลขาธิการอาเซียน

#### ข้อ 49 อำนาจและหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน

นอกจากจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในกฎบัตรนี้ คณะมนตรีประสานงานอาเซียนจะเป็นผู้กำหนดอำนาจและหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานและต้องทำให้แน่ใจว่าอำนาจหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานสอดคล้องกัน

#### ข้อ 50 การทบทวน

กฎบัตรนี้อาจได้รับการทบทวนเมื่อครบห้าปีหลังจากที่มีผลใช้บังคับหรือตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

#### ข้อ 51 การตีความกฎบัตร

1. เมื่อรัฐสมาชิกใด ๆ ร้องขอ ให้สำนักงานเลขาธิการอาเซียนตีความกฎบัตรตามกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
2. ให้ระงับข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดจากการตีความกฎบัตรตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในหมวด 8
3. หัวและชื่อที่ใช้ในแต่ละหมวดและในแต่ละข้อของกฎบัตรนี้มีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการอ้างอิงเท่านั้น

#### ข้อ 52 ความต่อเนื่องทางกฎหมาย

1. สนธิสัญญา อนุสัญญา ความตกลง ข้อตกลง ปฏิญญา พิธีสาร และตราสารอาเซียนอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วก่อนการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรนี้ ให้มีผลใช้ได้ต่อไป
2. ในกรณีที่เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างสิทธิและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียนภายใต้ตราสารดังกล่าวและกฎบัตรนี้ ให้ยึดถือกฎบัตรนี้เป็นสำคัญ

#### ข้อ 53 ต้นฉบับ

ให้ส่งมอบต้นฉบับภาษาอังกฤษของกฎบัตรนี้ที่ลงนามแล้วแก่เลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะจัดทำสำเนาที่ได้รับ การรับรองให้แก่รัฐสมาชิกแต่ละรัฐ

#### ข้อ 54 การจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียน

ให้เลขาธิการอาเซียนจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียนกับสำนักเลขาธิการสหประชาชาติตามข้อ 102 วรรค 1 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

#### ข้อ 55 สิทธิประโยชน์ของอาเซียน

ให้สิทธิประโยชน์และกองทุนขององค์การอยู่ในนามของอาเซียน



### 1.3 สมาชิกในประชาคมอาเซียน

#### 1.3.1 สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)

อินโดนีเซียประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ต่าง ๆ เกือบ 18,000 เกาะ ตามเกาะต่าง ๆ มีภูเขาสูงอยู่ โดยบริเวณภูเขาแมกมีภูเขาไฟ

ที่นี่เคยเป็นที่ตั้งของอาณาจักรศรีวิชัยในช่วงพุทธศตวรรษที่ 13-18 ซึ่งครอบคลุมคาบสมุทรมลายู เกาะชวา เกาะสุมาตรา ช่องแคบมะละกา ช่องแคบซุนดาในอินโดนีเซีย และบริเวณภาคใต้ของไทย

ในอดีต อินโดนีเซียมีความเจริญรุ่งเรืองมาก ก่อนตกอยู่ภายใต้การปกครองของเนเธอร์แลนด์นานประมาณ 300 ปี และเคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2

อินโดนีเซียประกาศเอกราชในวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2488 เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงครามและประกาศยอมจำนนต่อฝ่ายพันธมิตร แต่เนเธอร์แลนด์ไม่ยอมรับการประกาศเอกราชของอินโดนีเซีย จึงยกกองทัพเข้าปราบปราม แต่ไม่สำเร็จ อังกฤษจึงเข้ามาไกล่เกลี่ย โดยให้ทั้งสองฝ่ายลงนามในข้อตกลงลิงกัตยาตี (Linggadjati Agreement) เมื่อ พ.ศ.2489 โดยเนเธอร์แลนด์ยอมรับอำนาจของรัฐบาลอินโดนีเซียในเกาะชวาและสุมาตรา

อินโดนีเซียได้รับเอกราชจริง ๆ เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ.2492 แต่เนเธอร์แลนด์ยังคงไม่ยินยอมให้รวมดินแดนอีเรียนตะวันตกเข้ากับอินโดนีเซีย สหประชาชาติจึงเข้ามาดูแลและเปิดให้มีการแสดงประชามติ ในที่สุดจึงโอนอีเรียนตะวันตกให้อยู่ในความปกครองของอินโดนีเซียเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2506

#### เศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจของอินโดนีเซียประกอบด้วยการผลิตใน 4 ภาคส่วน ได้แก่ ภาคบริการ ภาคหัตถอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม และภาคการทำเหมืองแร่ ทว่าตลอดครึ่งหลังทศวรรษ 2540 อินโดนีเซียต้องประสบกับปัญหาความไม่สงบทางการเมืองในประเทศ และภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ แผ่นดินไหว ภูเขาไฟโคลน และน้ำท่วม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้รายได้ประชาชาติของอินโดนีเซียค่อนข้างต่ำ

อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียถือเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเป็นประเทศที่มีป่าไม้มากที่สุดใเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมัน ปิโตรเลียม ซึ่งทำรายได้ให้ประเทศมากที่สุดในด้านเกษตรกรรม มีการปลูกพืชแบบขั้นบันได พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยาสูบ ข้าวโพด เครื่องเทศ

อินโดนีเซียเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 3 ในอาเซียน รองจากมาเลเซีย และสิงคโปร์ และเป็นคู่ค้าอันดับที่ 8 ของการค้าไทยกับโลก สินค้าที่นำเข้าจากไทย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำตาลทราย น้ำมันสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์พลาสติก เป็นต้น สินค้าที่ไทยนำเข้าจากอินโดนีเซีย ได้แก่ ถ่านหิน เครื่องจักรไฟฟ้า สินแร่ โลหะต่าง ๆ เป็นต้น

#### วัฒนธรรม

ประชากรของอินโดนีเซียมีหลากหลายเชื้อชาติ ได้แก่ ชาวชวา ร้อยละ 40.6 , ชาวซุนดา ร้อยละ 15 , มาตุ ร้อยละ 3.3 , มาเลย์ ร้อยละ 7.5 , และอื่น ๆ ร้อยละ 26 ใช้ภาษาบาฮาซาอินโดนีเซียเป็นภาษาราชการ คนในประเทศพูดภาษาอังกฤษ ดัตช์ และภาษาพื้นเมืองกว่า 583 ภาษา

### เรื่องน่ารู้

มหาสุปบุโรพุทโธ หรือบรมพุทโธ เป็นศาสนสถานของศาสนาพุทธ นิกายมหายาน และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศอินโดนีเซีย ตั้งอยู่ในภาคกลางของเกาะชวา สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 14 ในสมัยของกษัตริย์ราชวงศ์ไศเรนทรา แห่งอาณาจักรศรีวิชัย องค์การยูเนสโกได้ประกาศให้เป็นมรดกโลกในปี พ.ศ.2534

### **1.3.2 ประเทศมาเลเซีย (Malaysia)**

ด้วยภูมิศาสตร์ของประเทศมาเลเซียที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดจากเส้นศูนย์สูตรข้ามมหาสมุทรอินเดียระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม ส่วนลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดข้ามทะเลจีนระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน ลมมรสุมทั้งสองนี้จะมาบรรจบกันที่คาบสมุทรมาลายูหรือบริเวณหมู่เกาะในประเทศมาเลเซีย เรือที่แล่นมาจากเมืองจีนก็จะแล่นลงมาทางใต้ตามลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้นคาบสมุทรมาลายูและฝั่งทะเลทางตะวันตกเฉียงเหนือของบอร์เนียวจึงเหมาะที่จะเป็นเมืองท่าที่จอดพักการเดินทางจากอินเดียไปยังจีน ด้วยปัจจัยดังกล่าวทำให้ประเทศมาเลเซียเป็นเมืองท่าที่มั่งคั่งมาแต่อดีต

นอกจากจะเป็นเมืองท่าทางการค้าแล้ว ยังเป็นเมืองจุดบรรจบผสมผสานระหว่างอารยธรรมศาสนา และวัฒนธรรม มาเลเซียเป็นอีกประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีผู้คนจากหลากหลายเชื้อชาติเข้ามาตั้งรกราก ทั้งชาวมลายู ชาวอินเดีย ชาวจีน ชาวยุโรป

#### เศรษฐกิจ

มาเลเซียมีบทบาทสำคัญในตลาดโลก โดยเป็นแหล่งผลิตยางพาราและปาล์มที่สำคัญ มาเลเซียใช้หลักการ Islam Hadhari หรือมุสลิมสายกลาง ซึ่งเป็นแนวทางส่งเสริมเสถียรภาพระหว่างประเทศ โดยเน้นการสร้างความก้าวหน้าและการพัฒนาการศึกษา การใช้หลักธรรมาภิบาล ตลอดจนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมที่มีหลากหลายเชื้อชาติและศาสนา จากการดำเนินนโยบายดังกล่าวถือได้ว่ามาเลเซียประสบความสำเร็จ เพราะสามารถสร้างบทบาทให้เป็นที่ยอมรับในฐานะผู้นำประเทศกำลังพัฒนาและเป็นประเทศมุสลิมสายกลางที่ดำเนินนโยบายสอดคล้องกับประเทศตะวันตก

นอกจากมาเลเซียยังให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย แอฟริกา ตะวันออกกลาง ละตินอเมริกา ยุโรป และสหรัฐอเมริกา

สินค้าส่งออกจากไทยที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า น้ำมันสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์ ข้าว เม็ดพลาสติก เป็นต้น สินค้าที่ไทยนำเข้าจากมาเลเซีย คือ น้ำมันดิบ คอมพิวเตอร์ เครื่องจักร เคมีภัณฑ์

#### วัฒนธรรม

ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 55 , ศาสนาพุทธ ร้อยละ 25 , ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 13 , ศาสนาฮินดู ร้อยละ 7 , และลัทธิพื้นเมือง ร้อยละ 4 มาเลเซียบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ และผู้นับถือศาสนาอิสลามจะมีสิทธิพิเศษคือ ได้รับเงินอุดหนุนทางการศึกษา สาธารณสุข การคลอดบุตร งานแต่งงาน และงานศพ

### เรื่องน่ารู้

มาเลเซียเป็นประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ในอันดับ 3 ของอาเซียน มีปริมาณน้ำมันมากสำรองเป็นอันดับ 3 และก๊าซธรรมชาติมากเป็นอันดับ 2 ของเอเชีย-แปซิฟิก นอกจากนี้มาเลเซียยังตั้งเป้าหมายเป็น “ประเทศพัฒนาแล้ว” ในปี พ.ศ.2563

### 1.3.3 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ประกอบด้วยเกาะ จำนวน 7,107 เกาะ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก ถือเป็นประเทศที่มีพรมแดนทางทะเลที่ติดต่อกันยาวมากที่สุดในโลก ในอดีตฟิลิปปินส์เป็นดินแดนที่มีการช่วงชิงของเจ้าอาณานิคมหลายประเทศ อาทิ อังกฤษ จีน ฮอลันดา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น โปรตุเกส รวมทั้งสเปน สหรัฐอเมริกา ทำให้วัฒนธรรมของประเทศเหล่านี้มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของฟิลิปปินส์

เฟอร์ดินานด์ มาเจลลัน นักเดินเรือชาวโปรตุเกสมาถึงหมู่เกาะฟิลิปปินส์ ในปี พ.ศ.2064 ต่อมา มีเกล โลเปซ เด เลกัสปี มาถึงฟิลิปปินส์ในปี พ.ศ.2108 และตั้งชุมชนชาวสเปนซึ่งพัฒนาเป็นอาณานิคมในเวลาต่อมา ฟิลิปปินส์ได้รับเอกราชในวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2489 ภายหลังจากการตกเป็นอาณานิคมของสเปนและสหรัฐอเมริกา

#### วัฒนธรรม

ฟิลิปปินส์เป็นอีกประเทศที่เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและอารยธรรมของชาวฟิลิปปินส์เกิดขึ้นจากการหลอมรวมกันของหลายชนเผ่า เช่น ชนเผ่า Negritos เป็นกลุ่มชนพื้นเมืองของฟิลิปปินส์ ปัจจุบันมีเหลือไม่เกิน 30,000 คน ส่วนพวกประชากรลูกผสมที่เรียกว่า Mestizo มีอยู่ร้อยละ 2 นอกจากนี้ยังมีชาวจีนคิดเป็นร้อยละ 3 และประชากรอีกหลายเชื้อชาติจากทุกทวีป จึงจัดได้ว่าประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีชนกลุ่มต่าง ๆ หลากหลายมากที่สุดประเทศหนึ่งในเอเชีย

ประเทศฟิลิปปินส์มีการใช้ภาษามากกว่า 170 ภาษา โดยเกือบทั้งหมดเป็นตระกูลภาษาย่อยมาลาโย-โพลินีเซียนตะวันตก รัฐธรรมนูญได้ระบุให้ภาษาฟิลิปปิโน (ตากาล็อก) และภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่ใช้กันมากมีทั้งหมด 8 ภาษา ได้แก่ ภาษาสเปน ภาษาจีนฮกเกี้ยน ภาษาจีนแต้จิ๋ว ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาซินด์ ภาษาปัญจาบ ภาษาเกาหลี และภาษาอาหรับ

#### เศรษฐกิจ

ฟิลิปปินส์มีรายได้จากการค้าแรงงานในต่างแดนสูงที่สุดเป็นอันดับ 3 ของโลก เนื่องจากชาวฟิลิปปินส์มีทักษะทางภาษาอังกฤษและภาษาสเปน ทำให้เป็นข้อได้เปรียบแรงงานในประเทศอาเซียนอื่น ๆ ประเทศที่ชาวฟิลิปปินส์นิยมไปทำงานคือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งส่วนใหญ่ไปเป็นพยาบาล วิศวกร นักดนตรี และธุรกิจด้านการบริการ

สินค้าส่งออกของฟิลิปปินส์ ได้แก่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทรัพยากรเชื้อเพลิง และป่าไม้ ในขณะที่เดียวกัน ฟิลิปปินส์ก็เร่งส่งเสริมการส่งออกให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ทั้งในภาคสินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมอาหารเพื่อการส่งออก

อาหารฮาลาล เพื่อทดแทนการส่งออกสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีความต้องการชะลอลง ในอนาคต ฟิลิปปินส์อาจเป็นคู่แข่งในการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารกับไทย

#### เรื่องน่ารู้

ฟิลิปปินส์เคยมีความผูกพันแน่นแฟ้นกับสหรัฐอเมริกามากที่สุด จนกล่าวว่า ฟิลิปปินส์ เป็นรัฐที่ 51 ของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐฯได้ให้ความช่วยเหลือ ทางทหาร เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมแก่ฟิลิปปินส์เป็นอันมาก

### 1.3.4 สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)

สิงคโปร์เป็นประเทศที่สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว ภายในระยะเวลาสี่ทศวรรษ สิงคโปร์ก็ก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพมากที่สุดประเทศหนึ่งในเอเชีย แม้สิงคโปร์จะไม่มี ทรัพยากรธรรมชาติมากนัก แต่ด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้มีความรอบรู้ทั้งด้านเทคโนโลยี ควบคู่กับการปลูกฝังค่านิยมเรื่องความมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และมีเป้าหมายในการพัฒนาตนเองและประเทศอย่างชัดเจน ทำให้สิงคโปร์ เป็นประเทศที่มีศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการศึกษา จึงถือได้ว่าสิงคโปร์เป็นประเทศที่พัฒนา แล้วครบทุกด้าน

ในอดีต สิงคโปร์เป็นประเทศอาณานิคมของโปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ และญี่ปุ่น ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม แม้ช่วงประวัติศาสตร์ของสิงคโปร์จะเคยอยู่ในห้วงการปกครองของอาณานิคม หลากหลายประเทศก็ตาม แต่เมื่อสิงคโปร์ได้รับเอกราชเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2508 กลับใช้เวลา ในการพัฒนาประเทศเพียงไม่นานก็สามารถนำพาประเทศให้เป็นหนึ่งได้อย่างเต็มภาคภูมิ โดยเฉพาะ ในสมัยการบริหารของนายกรัฐมนตรี ลี กวน ยู

#### เศรษฐกิจ

สิงคโปร์เป็นผู้กลั่นน้ำมันรายใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากสหรัฐอเมริกา และตั้งเป้าหมายว่า จะเป็นศูนย์กลางการวิจัยเทคโนโลยีทางการแพทย์สมัยใหม่อย่างเรื่องสเต็มเซลล์อีกด้วย รายได้หลัก ของสิงคโปร์มาจากการส่งออกน้ำมันและผลิตภัณฑ์ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 26.2 ของมูลค่า สินค้าส่งออกที่ผลิตในประเทศ รองลงมาคือ เคมีภัณฑ์ร้อยละ 19.6 และเครื่องใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 19.2

สำหรับสินค้านำเข้าที่สำคัญคือ เครื่องจักรกล น้ำมัน เคมีภัณฑ์ และอาหาร โดยกว่าครึ่ง เป็นการนำเข้ามาเพื่อส่งออกต่อ

#### วัฒนธรรม

ประเทศสิงคโปร์มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ทั้งชาวจีน ร้อยละ 76.5 , ชาวมาเลย์ ร้อยละ 13.8 , ชาวอินเดีย ร้อยละ 8.1 , และอื่น ๆ ร้อยละ 1.6 โดยชาวจีนถือเป็นผู้มีอิทธิพลสูง ในภาคธุรกิจ

ด้านศาสนาก็มีความหลากหลายเช่นกัน คือ มีทั้งศาสนาพุทธ ศาสนาฮินดู ศาสนาคริสต์ และ ลัทธิเต๋า นอกจากนี้ยังมีการเซ่นไหว้วิญญาณบรรพบุรุษและมีความเชื่อในเรื่องของเทพเจ้า ตามธรรมเนียมปฏิบัติดั้งเดิมอีกด้วย

เทศกาลสำคัญของสิงคโปร์ ส่วนมากมีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา เช่น เทศกาล ตรุษจีนของชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีน เทศกาลวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ของชาวคริสต์ เทศกาลวิสาขบูชา



ของชาวพุทธ เทศกาลฮารีรายอ ซึ่งเป็นการเฉลิมฉลองของชาวมุสลิมหลังการสิ้นสุดพิธีถือศีลอด และเทศกาลที่ปวาลี เทศกาลแห่งแสงสว่างและเป็นการขึ้นปีใหม่ของชาวฮินดูในสิงคโปร์

### เรื่องน่ารู้

ชื่อสาธารณรัฐสิงคโปร์เขียนในภาษาของชนชาติต่าง ๆ ดังนี้

Republic of Singapore (อังกฤษ)

Republik of Singapura (มาเลย์)

### 1.3.5 ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)

ดินแดนของประเทศไทยเคยเป็นพื้นที่ของอาณาจักรต่าง ๆ ในอดีต นักประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่เชื่อว่าอาณาจักรสุโขทัยเป็นจุดเริ่มต้นของประวัติศาสตร์ของไทย เรื่อยมาจนถึงอาณาจักรอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์

ในสมัยสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จักรวรรดินิยมได้คุกคามประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้สยามยอมเสียดินแดนบางส่วนแก่ฝรั่งเศสและอังกฤษ แลกกับการไม่ต้องตกเป็นอาณานิคมของชาติใด อย่างไรก็ตาม สยามก็ต้องรับอิทธิพลจากประเทศตะวันตกเข้าสู่ประเทศ จนกระทั่งการปฏิรูปทางสังคมและวัฒนธรรมในเวลาต่อมา

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สยามเข้าร่วมสงคราม สยามเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยอยู่ฝ่ายสัมพันธมิตรซึ่งเป็นฝ่ายชนะสงคราม ทำให้ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ นำมาซึ่งการแก้ไขสนธิสัญญาอันไม่เป็นธรรมทั้งหลาย เพื่อให้ชาติมีอธิปไตยอย่างแท้จริง

สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475

### เศรษฐกิจ

ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นลำดับที่ 20 ของโลก มีมูลค่าการส่งออกเป็นลำดับที่ 24 ของโลก และมีมูลค่าการนำเข้าเป็นอันดับที่ 23 ของโลก ตลาดนำเข้าสินค้าไทยที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สิงคโปร์ ใต้หวัน เกาหลีใต้ ซาอุดีอาระเบีย และอินโดนีเซีย รายได้หลักของประเทศมาจากอุตสาหกรรมส่งออกสินค้าและบริการ การท่องเที่ยว เกษตรกรรม และทรัพยากรธรรมชาติ

ไทยมีผลผลิตที่หลากหลาย ทั้งสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม ซึ่งช่วยลดความผันผวนของเศรษฐกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจไทยที่ผ่านมา ทำให้ไทยสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้ แต่ขณะเดียวกันเศรษฐกิจไทยยังมีจุดอ่อนด้านการนำเข้าวัตถุดิบ เช่น ชิ้นส่วน พลังงาน และเทคโนโลยี การผลิตที่พึ่งทรัพยากรมากกว่าองค์ความรู้ ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง ด้านการขนส่งที่ขาดการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบทำให้ต้นทุนการขนส่งมีสูง โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังไม่กระจายไปสู่ชนบทอย่างพอเพียง เป็นต้น

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์ แผงวงจรไฟฟ้า ยางพารา อัญมณีและเครื่องประดับ เม็ดพลาสติก เหล็ก เคมีภัณฑ์ เป็นต้น

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันดิบ เครื่องจักรและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ แนวนวงจรไฟฟ้า เหล็ก เป็นต้น

#### วัฒนธรรม

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ประชาชนไทยนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 94.6 ศาสนาอิสลามร้อยละ 4.6 และศาสนาคริสต์ร้อยละ 0.7

ประเทศไทยประกอบด้วยเชื้อสายไทยร้อยละ 75 เชื้อสายจีนร้อยละ 14 และเชื้อสายอื่น ๆ ร้อยละ 11 มีภาษาไทยเป็นภาษาราชการ

#### เรื่องน่ารู้

ประเทศไทยมีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 50 ของโลก มีเนื้อที่ 513,115 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรมากเป็นอันดับที่ 20 ของโลก คือ ประมาณ 66 ล้านคน

### **1.3.6 บรูไนดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)**

เนการาบรูไนดารุสซาลาม หรือบรูไน เป็นประเทศที่ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชายฝั่งทางด้านเหนือจรดทะเลจีนใต้พรมแดนทางบกถูกล้อมรอบด้วยรัฐซาราวัก ประเทศมาเลเซีย บรูไนดารุสซาลาม แปลว่า นครแห่งสันติสุข

ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงพุทธศตวรรษที่ 21 บรูไนเรืองอำนาจมาก มีอาณาเขตครอบครองส่วนใหญ่ของเกาะบอร์เนียวและส่วนหนึ่งของหมู่เกาะซูลู สินค้าส่งออกที่สำคัญในสมัยนั้น ได้แก่ การบูร พริกไทย และทองคำ

หลังจากนั้น บรูไนเสื่อมอำนาจลงเนื่องจากสเปนและฮอลันดาได้แผ่อำนาจเข้ามา จนในปี พ.ศ.2431 บรูไนตกอยู่ใต้อารักขาของอังกฤษ และมีการลงนามในสนธิสัญญายินยอมอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ.2449

บรูไนอยู่ภายใต้อารักขาของอังกฤษนานถึง 95 ปี และได้รับเอกราชเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2527 มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญซึ่งกำหนดให้สุลต่านทรงเป็นพระประมุข นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

#### เศรษฐกิจ

บรูไนเป็นผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่อันดับสามในภูมิภาคอาเซียน รองจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย และเป็นผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติ LNG อันดับสี่ของโลก จึงมีรายได้หลักจากการส่งออกน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ คิดเป็นมูลค่ากว่าร้อยละ 90 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด โดยส่งออกไปยังญี่ปุ่น ออสเตรเลีย จีน อินเดีย สิงคโปร์ ไทย และเกาหลีใต้ ในขณะที่เดียวกันบรูไนนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค อาหาร และเครื่องจักรอุตสาหกรรม รถยนต์ เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าจากสิงคโปร์ อังกฤษ มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา

นอกเหนือจากอุตสาหกรรมน้ำมัน บรูไนยังมีอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีก อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร ฮาลาล โดยรัฐบาลได้เปิดตัวโครงการ Brunei Premium Halal Brand ขึ้น ภายใต้ความร่วมมือกับภาคเอกชนออสเตรเลีย เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าและอาหารฮาลาลบรูไนสู่ตลาดสากล นอกจากนี้ ยังส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีจุดขายอยู่ที่การเป็นประเทศที่มีความสงบ

และปลอดภัย และมีนโยบายที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางทางการค้า การท่องเที่ยว และการรักษาพยาบาล

ปัจจุบัน บรูไนกำลังพยายามเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่พึ่งพาน้ำมันเป็นหลักไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่าปริมาณน้ำมันสำรองที่ยืนยันแล้วของบรูไนจะหมดลงในราวปี พ.ศ.2558 โดยรัฐบาลได้ส่งเสริมในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม มีบทบาทมากขึ้น มีมาตรการเปิดเสรีด้านการค้าและสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม บรูไนยังคงประสบกับอุปสรรคต่าง ๆ ในการพัฒนาอุตสาหกรรม อาทิ การขาดแคลนช่างฝีมือ ตลาดภาคในประเทศที่มีขนาดเล็กประกอบกับบรูไนไม่มีแรงงานในประเทศเพียงพอ และต้องอาศัยแรงงานจากต่างประเทศเป็นหลัก

#### วัฒนธรรม

ศาสนาประจำชาติคือ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 67 , ศาสนาอื่น ๆ ได้แก่ ศาสนาพุทธ ร้อยละ 13 , ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 10 , และศาสนาฮินดู ชาวบรูไนจะดำเนินชีวิตตามข้อบัญญัติของศาสนาอิสลามและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

#### เรื่องน่ารู้

ชาวบรูไนจะทักทายด้วยการจับมือเบา ๆ แต่สตรีจะไม่ยื่นมือให้บุรุษจับ การชี้นิ้วไปที่คนหรือสิ่งของจะใช้นิ้วหัวแม่มือชี้ สตรีจะไม่ให้เท้าชี้ไปทางผู้ชาย และไม่ส่งเสียงหรือหัวเราะเสียงดัง เพราะถือว่าไม่สุภาพ

สตรีชาวบรูไนจะแต่งกายมิดชิด นุ่งกระโปรงยาว เสื้อแขนยาว และมีผ้าโพกศีรษะ หลีกเลี้ยงเสื้อผ้าสีเหลือง เพราะถือเป็นสีของพระมหากษัตริย์

### **1.3.7 สาธารณรัฐเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)**

เวียดนามเคยเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสตั้งแต่ พ.ศ.2381 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โฮจิมินห์ และชาวเวียดนามได้ร่วมกันจัดตั้งขบวนการคอมมิวนิสต์เวียดนามขึ้นเพื่อต่อต้านฝรั่งเศส ในปี พ.ศ. 2497 มีการเจรจาสงบศึก เวียดนามได้รับเอกราชและแบ่งประเทศออกเป็น 2 ฝ่าย คือ เวียดนามเหนือและเวียดนามใต้

โฮจิมินห์ซึ่งเป็นผู้นำเวียดนามเหนือ พยายามล้มล้างโง่ดinhห์เสียมและรัฐบาลเวียดนามใต้ที่ต่อต้านคอมมิวนิสต์ เวียดนามเหนือสนับสนุนเวียดกง (กลุ่มประชาชนและชาวนาเวียดนามใต้) ให้ต่อต้านรัฐบาลตนเอง ทั้งสองฝ่ายต่างสู้รบกัน เวียดนามใต้ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา ส่วนเวียดกงได้รับการสนับสนุนจากเวียดนามเหนือและสหภาพโซเวียต

ปี พ.ศ.2506 โง่ดinhห์เสียมเสียชีวิต เวียดนามใต้ขาดเสถียรภาพทางการเมือง ในปี พ.ศ.2515 เวียดนามเหนือโจมตีเวียดนามใต้อย่างหนัก สหรัฐอเมริกาทิ้งระเบิดที่เมืองท่าไฮฟองของเวียดนามเหนือเพื่อช่วยเหลือเวียดนามใต้ ในปี พ.ศ.2518 เวียดนามใต้แพ้สงคราม เวียดนามเหนือสามารถรวมเวียดนามทั้งสองเข้าเป็นประเทศเดียวกัน ใช้ชื่อประเทศใหม่ว่า “สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม” มีการปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์

### เศรษฐกิจ

เวียดนามมีการปฏิรูปประเทศที่มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง มีการปรับระบบเศรษฐกิจที่ใช้กลไกตลาด ภาคอุตสาหกรรมมีการเติบโตและมีศักยภาพในการส่งออกน้ำมันและสินค้าเกษตร เช่น ข้าว เวียดนามเป็นคู่แข่งการส่งออกข้าวที่สำคัญของไทย

อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อของเวียดนามจัดว่าสูงกว่าประเทศอื่นในเอเชีย ทั้งนี้เพราะความล่าช้าในการปฏิรูปเศรษฐกิจ สินค้าส่งออกที่สำคัญคือน้ำมันดิบ ถ่านหิน สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า อาหารทะเล ข้าว ผลิตภัณฑ์ไม้ ยางพารา ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และกาแฟ ขณะที่สินค้านำเข้าที่สำคัญ คือ วัตถุดิบเพื่อสิ่งทอ เครื่องหนัง เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม จักรยานยนต์

ภายใต้การดำเนินนโยบายโดยเมื่อตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 รัฐบาลเวียดนามได้เร่งปฏิรูประบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เศรษฐกิจเวียดนามขยายตัวอย่างรวดเร็ว การดำเนินนโยบายที่เปิดรับการลงทุนจากทั่วโลก ทั้งนี้เพราะเวียดนามมุ่งมั่นพัฒนาประเทศอย่างจริงจัง รัฐบาลส่งเสริมบรรยากาศการลงทุน ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะพลังงานและแร่ธาตุ เวียดนามมีแหล่งน้ำมันดิบกระจายอยู่ทั่วทุกภาค ทำให้เวียดนามเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันดิบอันดับ 3 รองจากมาเลเซียและอินโดนีเซีย นอกจากนี้เวียดนามยังมีก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน ทรัพยากรดินและน้ำ ทำให้เวียดนามส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในระดับโลกหลายรายการ เช่น ส่งออกพริกไทยเป็นอันดับ 1 ของโลก ข้าวเป็นอันดับ 2 รองจากไทย กาแฟเป็นอันดับ 2 รองจากบราซิล เม็ดมะม่วงหิมพานต์เป็นอันดับ 2 รองจากอินเดีย เป็นต้น

ด้านการลงทุน ไทยจัดเป็นประเทศที่เข้าไปลงทุนในเวียดนามเป็นอันดับที่ 13 กิจกรรมที่นักลงทุนชาวไทยนิยมไปลงทุน ได้แก่ การท่องเที่ยวและบริการ (โรงแรม รีสอร์ท ที่พักตากอากาศ) ร้านอาหาร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป อุตสาหกรรมพลาสติก เป็นต้น

### วัฒนธรรม

ประชากรเวียดนามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 90 นับถือศาสนาคริสต์ประมาณร้อยละ 7 ที่เหลือนับถือศาสนาอื่น ๆ

อย่างไรก็ดี เวียดนามไม่มีศาสนาประจำชาติ รัฐธรรมนูญเวียดนามบัญญัติให้ประชาชนมีเสรีภาพในการเลือกนับถือศาสนา แต่เมื่อจีนปกครองเวียดนามได้นำลัทธิขงจื้อเข้ามาเผยแพร่ รวมทั้งลัทธิการบูชาวิญญาณบรรพบุรุษตามธรรมเนียมจีน ทำให้ชาวเวียดนามรับเอาประเพณีการเซ่นไหว้ดวงวิญญาณเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมเวียดนาม นอกจากนี้เวียดนามยังนับถือลัทธิเต๋าและศาสนาพุทธนิกายมหายาน แต่ก็ยังมีชาวเวียดนามอีกจำนวนมากที่เคารพบูชาเทพเจ้าตามความเชื่อถือของบรรพบุรุษ

นอกจากนี้ อิทธิพลของจีนยังปรากฏชัดทั้งในด้านสถาปัตยกรรม อาหารการกิน จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับวัฒนธรรมของจีนมาก และยังมีความหลากหลายของผู้คนของชาวเขาหลากหลายชนเผ่าทางภาคเหนือของเวียดนาม และเมื่อสมัยที่ฝรั่งเศสเข้ามาปกครอง เวียดนามก็ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมฝรั่งเศสด้วย ได้แก่ ตึกที่อยู่อาศัยที่ดูทันสมัยสไตล์โคโลเนียลที่มีให้เห็นมากมาย ดังนั้นวัฒนธรรมต่าง ๆ ของเวียดนามจึงมีการผสมผสานกันเป็นอย่างมาก ทั้งด้านที่อยู่อาศัย เทศกาล อาหาร เป็นต้น



ประชาชนส่วนใหญ่ของชาวเวียดนาม คือ ชาวเวียดนาม มีอยู่ประมาณร้อยละ 86 นอกจากนี้ ยังมีชนกลุ่มน้อยอีก ได้แก่ ไท่ ไท่ ม้ง เขมร และอื่น ๆ ภาษาราชการคือ ภาษาเวียดนาม ส่วนภาษาอื่น ๆ ที่นิยมใช้คือ ภาษาของเวียดนามในช่วงแรกใช้อักษรจีนตลอด จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ.2463 จึงเปลี่ยนมาใช้อักษรโรมัน (Quoc Ngu) และถ้าสังเกตจริง ๆ แล้วเป็นวัฒนธรรมของฝรั่งเศส

#### เรื่องน่ารู้

อาหารเวียดนามเป็นอาหารที่คนไทยนิยม เพราะเป็นอาหารที่มีผักเป็นเครื่องแกงและไม่ค่อยมีไขมัน ปัจจุบันมีร้านอาหารเวียดนามในกรุงเทพฯ เป็นจำนวนมาก

### 1.3.8 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People 's Democratic Republic)

อาณาจักรล้านช้างคืออาณาจักรในประวัติศาสตร์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในช่วงเวลาหนึ่งอาณาจักรล้านช้างได้แบ่งแยกออกเป็น 3 อาณาจักร คือ อาณาจักรล้านช้างหลวงพระบาง อาณาจักรล้านช้างเวียงจันทน์ และอาณาจักรล้านช้างจำปาศักดิ์ ต่างเป็นอิสระไม่ขึ้นแก่กัน

สยามได้ปกครองดินแดนลาวทั้งสามส่วนในฐานะประเทศราชรวม 114 ปี ในปี พ.ศ.2436 สยามได้เกิดข้อขัดแย้งกับฝรั่งเศสในเรื่องอำนาจเหนือดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงจนเกิดวิกฤตการณ์ ร.ศ.112 ดินแดนลาวเกือบทั้งหมดตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของประเทศฝรั่งเศส และถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของอินโดจีน ฝรั่งเศส

ลาวประกาศเอกราชจากฝรั่งเศสในปี พ.ศ.2496 มีการรวบรวมอาณาจักรล้านช้างหลวงพระบาง อาณาจักรล้านช้างเวียงจันทน์ และอาณาจักรล้านช้างจำปาศักดิ์เข้าด้วยกันเป็นราชอาณาจักรลาว โดยมีเจ้ามหาชีวิตศรีสว่างวงศ์ ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้ามหาชีวิต (พระมหากษัตริย์)

พ.ศ.2502 เจ้ามหาชีวิตศรีสว่างวงศ์เสด็จสวรรคต เจ้าสว่างวัฒนาจึงขึ้นครองราชย์เป็นเจ้ามหาชีวิตแทน เจาสุภางค์ หนึ่งในคณะลาวอิสระประกาศตนว่าเป็นคอมมิวนิสต์ และเป็นหัวหน้าขบวนการประเทศลาว ในปี พ.ศ.2518 พรรคประชาชนปฏิวัติลาวโดยการนำของเจาสุภานวงศ์ได้รับการสนับสนุนจากสหภาพโซเวียตและเวียดนามเหนือ เข้ายึดอำนาจจากเจ้ามหาชีวิตศรีสว่างวัฒนา เจ้าชีวิตศรีสว่างวัฒนาทรงยินยอมสละราชสมบัติ พรรคประชาชนปฏิวัติลาวจึงประกาศสถาปนาประเทศลาวเป็น “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” อย่างเป็นทางการในวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2518

#### วัฒนธรรม

ศาสนาพุทธนิกายเถรวาทเป็นศาสนาประจำชาติ ผู้นับถือราวร้อยละ 60 ควบคู่ไปกับการนับถือผีบรรพบุรุษ ส่วนที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม ด้านภาษา ภาษาลาวเป็นภาษาทางการทั้งภาษาพูดและระบบของภาษาเขียน ปัจจุบันมีการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อกับต่างประเทศและการค้ามากขึ้น ส่วนภาษาฝรั่งเศสใช้ในวงราชการและการติดต่อด้านชายบ้าง

วัฒนธรรมประเพณีของคนลาวมีความคล้ายคลึงกับคนภาคอีสานของไทย เช่น ประเพณีทางพระพุทธศาสนา การทำบุญวันมาฆบูชา วันออกพรรษา วันสงกรานต์ ด้านเครื่องดนตรี ลาวมีแคนเป็นเครื่องดนตรีประจำชาติ มีหมอซำหมอลำ เป็นต้น

#### เศรษฐกิจ

ลาวดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม ตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 และเริ่มปฏิรูประบบเศรษฐกิจเสรีเมื่อปี พ.ศ.2529 โดยมุ่งสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ และดึงดูดการลงทุนจากประเทศต่าง ๆ อาทิ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส จีน ไทย และเวียดนาม ให้เข้ามาลงทุนในลาวมากขึ้น

ปี พ.ศ.2550 ไทยเป็นคู่ค้าอันดับ 1 ของลาว ในขณะที่ลาวเป็นคู่ค้าอันดับที่ 25 ของไทย สินค้าที่ส่งออกจากไทยที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป อุปกรณ์รถยนต์และส่วนประกอบเหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล เป็นต้น สินค้าที่ไทยนำเข้าจากลาว ได้แก่ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เชื้อเพลิงอื่น ๆ ไม้ซุง ไม้แปรรูป ถ่านหิน เป็นต้น

#### เรื่องน่ารู้

ลาวเป็นประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประเทศเดียวที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล

### **1.3.9 สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (Republic of the Union of Myanmar)**

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์หรือพม่าเป็นประเทศที่อยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศไทย มีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยตั้งแต่สมัยอยุธยา เพราะต้องทำสงครามเพื่อช่วงชิงอิทธิพลและขยายอำนาจกันมาตลอด จนกระทั่งในยุคอาณานิคม พม่าอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษในปี พ.ศ.2429 ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้รับเอกราชจากอังกฤษ และจัดการปกครองแบบสหภาพ โดยรวมดินแดนกลุ่มชนต่าง ๆ แล้วจัดตั้งเป็นประเทศ เนื่องจากมีชนชาติต่าง ๆ อาศัยอยู่ร่วมกันมากมาย จึงก่อให้เกิดปัญหาทางการเมือง โดยเฉพาะปัญหาชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่มที่แย่งชิงผลประโยชน์กัน จนเกิดสงครามสู้รบกันตลอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบัน เมียนมาร์อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหาร แบ่งการปกครองออกเป็น 7 ภาค ได้แก่ อิรวดี พะโค มาเกว มัณฑะเลย์ สะกาย ตะนาวศรี (ตานินตายี) และย่างกุ้ง และรัฐ 7 รัฐ ได้แก่ รัฐชิน รัฐกะฉิ่น รัฐกระเหรี่ยง รัฐกะยา รัฐมอญ รัฐยะไข่ และรัฐชาน

#### วัฒนธรรม

เมียนมาร์บัญญัติให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติใน พ.ศ.2517 มีผู้นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท ร้อยละ 92.3 , ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 2 , ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 4

ชาวพม่าได้ชื่อว่าเป็นชนชาติที่ยึดมั่นค้ำสอนในพระพุทธศาสนาอย่างเหนียวแน่นที่สุดชาติหนึ่งของโลก มีการสร้างเจดีย์ พระธาตุ และศาสนสถานทั่วทั้งประเทศ เจดีย์ที่สำคัญ เช่น พระมหาเจดีย์ชเวดากอง เจดีย์ชเวมอร์ดอร์ (พระธาตุมูเตา) เป็นต้น

ด้านภาษา นอกจากภาษาพม่า ซึ่งเป็นภาษาทางการแล้ว เมียนมาร์ยังมีภาษาหลักที่ใช้กันในประเทศถึงอีก 18 ภาษา เช่น ภาษามอญ ภาษากระเหรี่ยง ภาษาอาระกัน (ยะไข่) ภาษาจิงผ่อ (กะฉิ่น) ภาษาอาฮา ภาษาไทใหญ่ ภาษาไทคั่วตี้ เป็นต้น

### เศรษฐกิจ

เมียนมาร์เป็นประเทศที่มีการทำเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยปลูกข้าวเจ้า ปอกระเจา อ้อย และพืชเมืองร้อนอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรแร่ที่อุดมสมบูรณ์ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม สังกะสี และดีบุก สินค้าที่ไทยนำเข้าจากเมียนมาร์ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้ากลุ่มพลังงาน ถือเป็นประเทศคู่ค้าของไทยอันดับที่ 23 และอันดับที่ 6 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน

แม้ว่าเมียนมาร์จะถูกคว่ำบาตรจากนานาประเทศอันเนื่องมาจากปัญหาการเมืองการปกครองภายในประเทศ แต่ด้วยความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติทำให้เมียนมาร์ยังคงเป็นคู่ค้าที่สำคัญของประเทมหาอำนาจ เช่น ประเทศจีนและอินเดีย

### เรื่องน่ารู้

อองซาน ซูจี เจ้าของรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพใน พ.ศ.2534 เป็นผู้เคลื่อนไหวทางการเมืองคนสำคัญของเมียนมาร์ รัฐบาลเมียนมาร์สั่งจำกัดบริเวณให้อยู่แต่ในบ้านพักเป็นเวลาเกือบ 21 ตั้งแต่ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2532 จนกระทั่งเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2553 เธอจึงได้รับอิสรภาพ

ในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2555 นางซูจีได้เดินทางออกนอกประเทศเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ถูกกักบริเวณ โดยเข้าร่วมประชุมสภาเศรษฐกิจโลกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ประเทศไทย โดยก่อนหน้าการประชุม นางซูจีได้เยี่ยมแรงงานพม่าที่จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อรับทราบปัญหาต่าง ๆ และให้กำลังใจแรงงานดังกล่าวด้วย

### **1.3.10 ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)**

กัมพูชามีชื่ออย่างเป็นทางการว่า ราชอาณาจักรกัมพูชามีพรมแดนทางบกติดต่อกับประเทศไทยราว 798 กิโลเมตร และมีพื้นที่ทับซ้อนทางทะเลประมาณ 26,000 ตารางกิโลเมตร จึงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดทั้งโอกาสและปัญหา นอกจากนี้ยังเป็นจุดเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่สำคัญระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ในอดีต จักรวรรดิขะแมร์เป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะในยุคสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 จักรวรรดิขะแมร์เรืองอำนาจทั้งการปกครองและวัฒนธรรม อำนาจและความมั่นคงมหาศาลของจักรวรรดิขะแมร์ที่มีพระมหากษัตริย์ครองราชสมบัติสืบต่อกันมานั้นได้ครอบงำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาเป็นเวลากว่า 600 ปี หลังจากนั้นตกเป็นประเทศราชของอาณาจักรอยุธยาเป็นเวลาเกือบ 400 ปี กระทั่งถูกฝรั่งเศสยึดเป็นอาณานิคมในกลางพุทธศตวรรษที่ 24 กัมพูชาได้รับเอกราชใน พ.ศ.2496 ในปี พ.ศ.2497 กัมพูชาได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์ตามข้อตกลงในสนธิสัญญาเจนีวาพร้อมกับลาวและเวียดนาม

### วัฒนธรรม

กัมพูชามีจำนวนประชากรประมาณ 14.8 ล้านคน มีศาสนาพุทธนิกายเถรวาทเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งประชากรกัมพูชานับถือประมาณร้อยละ 95 นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 3 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 1.7 ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ร้อยละ 0.3

เชื้อชาติของประชากรในกัมพูชาประกอบด้วยชาวเขมร ชาวกูยวน ชาวจีนเป็นหลัก และมีชนชาติอื่น ๆ ด้วย เช่น ชาวไทย ลาว จะไรย ชาวกะเหรี่ยง ชาวเสตียง ชาวเมรญ และชาว

เป็อร์ เป็นต้น มีภาษาเขมรเป็นภาษาราชการ ส่วนภาษาที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนาม จีน และไทย

กัมพูชามักจะเผชิญกับวิกฤติเศรษฐกิจและความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศ อยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้นักลงทุนต่างประเทศถอนตัวออกจากประเทศกัมพูชา ปัจจุบันรัฐบาลกัมพูชา จึงให้ความสำคัญต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยประกาศใช้นโยบายและประกาศใช้ยุทธศาสตร์สี่เหลี่ยม (จัตุโกณ) เพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท รวมถึง ดึงความมั่นใจของชาวต่างชาติให้กลับมาลงทุนมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก ได้แก่ เสื้อผ้า สิ่งทอ เหล็ก รองเท้า ปลาไม้ ยางพารา บุหรี่ และข้าว ตลอดจนส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี สหราชอาณาจักร แคนาดา และเวียดนาม ผลิตภัณฑ์นำเข้าสำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักรยาน ยานพาหนะและ เครื่องใช้ไฟฟ้า

การลงทุนของไทยในกัมพูชาที่สำคัญคือ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม และ ภาคการบริการ เช่น โรงแรม การท่องเที่ยว ร้านอาหาร และธุรกิจโทรคมนาคม เป็นต้น

#### เรื่องน่ารู้

ผู้ที่เดินทางเข้ากัมพูชาและประสงค์จะอยู่ทำธุรกิจเป็นระยะเวลาเกิน 3 เดือน ควรฉีดยา ป้องกันโรคไทฟอยด์และไวรัสตับอักเสบบีและซี

#### **คุณลักษณะและตัวชี้วัดความสำเร็จ**

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2554) ทั้งนี้บุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทย คือ ครูและ บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพตามตัวชี้วัดคุณภาพครู ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
2. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
3. ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้
4. ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)
5. ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้
6. ครูสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศ และ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน
7. ครูใช้ประสบการณ์การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง



## แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

### ลักษณะการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญ มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน และมีทักษะพร้อมที่จะเข้าสู่การรวมกลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายลักษณะ

#### การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะทำงาน และอยู่ร่วมกับประชากรในกลุ่มอาเซียน ดังนั้นการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความสามารถ และเจตคติตามตัวชี้วัด

## 2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

### 2.1 คุณลักษณะของครูอนุบาล

#### 2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับครู

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงครูว่าครูคือบุคลากรทางด้านวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2542)

อร่าม หิรัญวรรณ (2542) กล่าวว่า ครู คือ ผู้ที่สังคมมอบหมายให้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนให้เยาวชนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ ความสามารถ เจตคติและคุณธรรมอันดีงาม

ดิเรก พรสีมา (2541) กล่าวว่า ครู คือผู้กำหนดคุณภาพประชากรในสังคม และคุณภาพประชากรในสังคม คือ ตัวพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมวิชาชีพครูจึงควรเป็นที่รวมของคนเก่ง คนดี สามารถเป็นต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตน การดำรงชีวิต และการขึ้นนำสังคมไปในทางที่เหมาะสม

สมหวัง พิริยานุวัฒน์ และคณะ (2543) ได้ให้ความหมายว่า ครูหมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน

จากที่กล่าวมาในข้างต้นจะเห็นได้ว่า ครูจะต้องเป็นผู้สั่งสอนศิษย์และเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ โดยเจตคติและคุณธรรมอันดีงาม และยังเป็นผู้กำหนดคุณภาพประชากรในสังคม ครูจึงเป็นที่รวมของคนเก่ง คนดี สามารถเป็นต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตน การดำรงชีวิต และการขึ้นนำสังคมไปในทางที่เหมาะสม การที่จะเป็นครูที่ดีนั้นครูต้องมีคุณสมบัติ ดังที่

### 2.1.2 คุณสมบัติของครู

พิชัย ไชยสงคราม (2542) ระบุไว้ว่า การที่จะได้ชื่อว่าเป็นครูดีนั้นจึงเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะบางประการที่แตกต่างจากผู้ประกอบอาชีพอื่นซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปผลการศึกษาสัมมนาเรื่องจรรยาบรรณไว้ในหมวดที่ 2 ว่าด้วยเอกลักษณ์ของครูซึ่งเน้นให้เห็นว่า ลักษณะเฉพาะของครูหรือคุณสมบัติของครู แตกต่างจากอาชีพอื่นดังนี้

1. อุดมทุน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ได้ทั้งในเวลาและนอกเวลา
  2. รับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อตนเอง และสามารถร่วมงานเป็นหมู่คณะได้
  3. เอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติ ความเป็นอยู่ และพิจารณาคุณค่าของศิษย์แต่ละคนด้วยเหตุผล
  4. ใฝ่หาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ และมีหลักในการอบรมสั่งสอน
  5. ขยันหมั่นเพียร รู้จักคิดริเริ่ม
  6. มีความยุติธรรม และทำให้เกิดความอบอุ่นใจ
  7. ดำรงตนอย่างเรียบง่าย ประหยัดเหมาะสมกับสภาพอาชีพ
  8. เป็นผู้มีวัฒนธรรมและศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ
  9. สุขภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์
- กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 (2554) ได้กล่าวถึงคุณภาพครูในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่
1. ครูผู้สอนมีความรู้ เกี่ยวกับอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียน
  2. ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
  3. ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้
  4. ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์
  5. ครูใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้
  6. ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศ และในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน
  7. ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
- จะเห็นว่า การที่เป็นครูที่ดีและมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมนั้นจะต้องมีคุณสมบัติต่างๆ มากมาย เช่น ต้องมีความรู้ เกี่ยวกับอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียน สามารถใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่มีความหลากหลาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศ และในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสุขภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ได้

### มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู โดยผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

### คุณลักษณะของครูอนุบาล

Colker (2008) กล่าวว่า คุณลักษณะของครูอนุบาลที่พึงประสงค์มี 12 ประการ

คือ

1. มีความอยากที่จะสอน คือ มีความกระตือรือร้นต่อเด็กไม่ใช้ทำงานเพื่อเงินแต่เพื่อผลของงาน
2. มีความมานะ
3. มีความกล้า เพื่อที่ ทำให้เด็กประสบผลสำเร็จ
4. มีความสอดคล้องกับความเป็นจริง
5. มีความอดทน
6. มีความยืดหยุ่น ในการรับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่ไม่ได้คาดคิด
7. มีความเคารพ ทั้งต่อเด็กและครอบครัวของเด็ก
8. มีความคิดสร้างสรรค์ ในการสอนเด็กจากพื้นฐานและทำให้เกิดความสนุก
9. ความเป็นตัวของตัวเอง
10. รักที่จะเรียนรู้ สิ่งใหม่ๆ การเรียนการสอนเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ไม่หยุดยั้ง
11. มีพลังที่จะสอน
12. มีอารมณ์ขัน ทำให้การเรียนการสอนสนุกสนาน

Ryans (1960) ได้วิเคราะห์ลักษณะของครูที่ดีไว้ 5 ด้าน 9 ลักษณะดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมในชั้นเรียน มี 3 ลักษณะ คือ

1.1 ให้ความอบอุ่น มีความเข้าใจและมีความเป็นมิตร ซึ่งตรงกันข้ามกับการแยกตัวออกต่างหากไม่เกี่ยวข้อง เห็นตนเองเป็นใหญ่และเข้มงวด

1.2 มีความรับผิดชอบทำงานอย่างเป็นระบบและทันอกทันใจ ซึ่งตรงกันข้ามกับหลีกเลี่ยงงาน ทำงานอย่างไม่มีแผน

1.3 มีการกระตุ้นยั่วยุ คิดก้าวหน้าซึ่งตรงกันข้ามกับเชิงซิมจำใจ

2. ด้านทัศนคติ มี 3 ลักษณะ

2.1 สนใจในความคิดเห็นของนักเรียน

2.2 สนใจในความคิดเห็นของผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน

2.3 สนใจในความคิดเห็นของผู้ปกครอง

3. ด้านทัศนคติต่อการศึกษา ถือการเรียนเป็นศูนย์

4. ด้านความสามารถในภาษา เข้าใจภาษาพูดได้ดียิ่ง

5. ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อารมณ์สม่ำเสมอ ปรับตัวได้ดี

### 2.1.3 บทบาทและหน้าที่ของครูอนุบาล

พรราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และพูนสุข บุญยส์สวัสดิ์ (2537) ได้เสนอแนะถึงคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของครูไว้ดังนี้

1. มีความเอาใจใส่ รัก และเมตตาเด็กปฐมวัยที่เข้าเรียนอย่างเสมอหน้า
2. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. มีความรู้ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้
4. มีความรู้ความเข้าใจสามารถใช้แผนการจัดประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องตามที่รูปแบบกำหนดให้
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลต่างๆ สามารถประสานความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็ก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก และบุคคลอื่นๆ ในชุมชน

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542) กล่าวว่าครูมีบทบาทต่างๆ ได้แก่

1. บทบาทหน้าที่ทางวิชาการ
  - 1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวและแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก
  - 1.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
  - 1.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
  - 1.4 มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำและดัดแปลงสื่อที่ใช้ในการสอน
  - 1.5 มีการเตรียมตัวและการพัฒนาตนเองของครู
  - 1.6 สอนและพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน
2. บทบาทหน้าที่ทางธุรการ
  - 2.1 จัดการให้คำแนะนำหรือชี้แจงแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นเด็กเล็ก
  - 2.2 จัดทำประวัตินักเรียน



- 2.3 จัดทำบัญชีเรียกชื่อนักเรียน
  - 2.4 จัดทำสมุดประจำชั้นเรียน
  - 2.5 จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
  - 2.6 จัดทำตารางกิจกรรมประจำวัน
  - 2.7 จัดทำใบตรวจสุขภาพ
  - 2.8 จัดทำสมุดหมายเหตุประจำชั้น
  - 2.9 จัดทำบัญชีวัสดุอุปกรณ์ตลอดจนครุภัณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในการ
- กิจกรรมการเรียนการสอนของชั้นเด็กเล็ก
- 2.10 จัดบริเวณที่เล่นของเด็กเล็กให้อยู่ในสภาพสะอาด เรียบร้อย และปลอดภัย
  - 2.11 จัดทำเรื่องอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

### 3. บทบาทหน้าที่ในการจัดชั้นเรียน

การจัดชั้นเรียนของเด็กเล็กควรให้มีสภาพเป็นทั้งบ้านและที่เรียนของเด็ก ทั้งเปรียบเสมือนเป็นโลกของเด็ก ครูก็เสมือนสมาชิกคนหนึ่งในบ้าน ทำหน้าที่อบรมสั่งสอน ดูแล เลี้ยงเด็ก การจัดชั้นเรียนต้องสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนด้วย

จากการที่กล่าวมาข้างต้น ครูอนุบาลมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องมีความเข้าใจในความเป็นธรรมชาติของเด็ก รู้ความต้องการของเด็ก ให้ความอบอุ่นกับเด็ก จัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็ก ประเมินพัฒนาการเด็กด้านต่างๆ ของเด็ก รวมทั้งต้องทำงานด้านวิชาการ และธุรการควบคู่กันไปด้วย

## 2.2 ครูอนุบาลกับการจัดการเรียนการสอน

### 2.2.1 การจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยแนวคิดต่อไปนี้

1.แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิตซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาจะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นต้อนไปพร้อมกันทุกด้านแต่แต่ละคนจะเติบโตและมีลักษณะพัฒนาการแตกต่างกันไปตามวัยโดยที่พัฒนาการเด็กปฐมวัยบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องในแต่ละวัย เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้ และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายที่อธิบายการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กว่ามีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน หรือ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาที่อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ ค่านิยมทางสังคม และสิ่งแวดล้อมหรือทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่อธิบายว่าเด็กจะพัฒนาได้ดีถ้าในแต่ละช่วงอายุเด็กได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจ มีโอกาสช่วยตนเอง ทำงานที่เหมาะสมกับวัยและมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนอยากรู้รอบๆ ตนเอง ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก

จึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็กสามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคลในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการได้ชัดเจนขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนรู้ของมนุษย์เรามีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตนเองและการเรียนรู้จะเป็นไปได้ดี ถ้าผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าได้เคลื่อนไหวมีโอกาสคิดริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเองรวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระ อบอุ่นและปลอดภัย ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และเนื่องจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานของพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้นทั้งคนเราเรียนรู้มาตั้งแต่เกิดตามธรรมชาติก่อนที่จะมาเข้าสถานศึกษาการจัดทำหลักสูตรจึงยึดแนวคิดที่จะให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเองในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระ เอื้อต่อการเรียนรู้และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตเด็กทุกคน เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลองสร้างสรรค์แก้ปัญหา และค้นพบด้วยตนเอง การเล่นจะมีอิทธิพลและมีผลดีต่อการเจริญเติบโต ช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการเล่นเด็กมีโอกาสนเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์ และ แสดงออกถึงตนเองเรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น การเล่นจึงเป็นทางที่เด็กจะสร้างประสบการณ์เรียนรู้ สิ่งแวดล้อม เรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่นกับธรรมชาติรอบตัว ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจึงถือ “การเล่น” อย่างมีจุดหมายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก

4. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็ก ทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไปหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยถือว่าผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าวัฒนธรรมและสังคมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนผู้สอนควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนา เกิดการเรียนรู้ และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้ อย่างราบรื่น มีความสุข

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผนวกกับแนวคิดดังกล่าวข้างต้นทำให้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดปรัชญาการศึกษาให้สถานศึกษา หรือ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ทราบถึงแนวคิด หลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบจะต้องดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของตน และนำสู่การปฏิบัติให้เด็กปฐมวัยมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดในจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยไว้ดังนี้

## ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

### 2.2.2 แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

#### หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ ยึดหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก โดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษได้พัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบันมิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ผู้สอนจะต้อง จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่ที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ดังนั้นสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมากผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมา เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กที่ผู้สอน และเด็กมีส่วนร่วมที่จะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุนชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็กส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำเรียนรู้ และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้นผู้สอนจะต้องยอมรับ เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน เพื่อจะได้วางแผนสร้างสภาพแวดล้อมและจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้สอนต้องรู้จัก พัฒนาตนเอง ปรับปรุงใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่างๆให้เหมาะสมกับเด็ก

4. การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่าหนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรมหนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญดังนั้นเป็นหน้าที่ของผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์

การณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลาย ประสบการณ์สำคัญอย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง ที่กำหนดไว้

5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กระดับปฐมวัย ยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการ การเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกต พัฒนาการจากข้อมูลเชิงบรรยาย จากการรวบรวมผลงานการแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนการที่ เด็กประเมินตนเองหรือผลงานสามารถบอกได้ว่า เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรม ชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็ก แต่ละคนใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสาร กับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับ เด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็กเด็กแต่ละคนมีความ แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ผู้สอน พ่อแม่ และผู้ปกครอง ของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับ และร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ร่วมกัน ดังนั้นผู้สอนจึงมิใช่จะแลกเปลี่ยนความรู้กับพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเท่านั้น แต่จะต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย ทั้งนี้ได้หมายความว่าให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้เป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรตามความต้องการ โดยไม่คำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสมกับวัยเด็ก

#### การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ๓-๕ ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูป ของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญากิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวันอาจใช้ชื่อเรียก กิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน แต่ทั้งนี้ประสบการณ์ที่จัดจะต้องครอบคลุมประสบการณ์ สำคัญที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและควรยืดหยุ่นให้มีสาระที่ควรเรียนรู้ที่เด็กสนใจ และสาระที่ควรเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์สำคัญและทำกิจกรรมในแต่ละหัวเรื่อง แล้วเด็กควรจะเกิดแนวคิดตามที่ได้เสนอแนะในหลักสูตร



### 3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์ (2545) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินตามสภาพจริง และเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามตัวแปร อายุ รายได้ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอนระดับชั้นอนุบาล ระดับชั้นที่สอน และประสบการณ์การอบรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีปัญหาการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินตามสภาพจริงอยู่ในระดับน้อย

2. ครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีอายุ รายได้ วุฒิทางการศึกษา และระดับชั้นที่สอนต่างกัน มีปัญหาในการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

น้ำผึ้ง ทวีพรปฐมกุล (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลตามการรับรู้ของผู้บริหารและผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลตามการรับรู้ของผู้บริหาร และผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ในโรงเรียน จำนวน 300 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับอนุบาล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 เขต 3 และสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นผู้บริหาร จำนวน 300 คน และผู้ปกครอง จำนวน 600 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการสอน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและผู้ปกครอง พบว่า ครูควรมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ควรจัดทำสื่อและอุปกรณ์ได้เอง ควรมีการสรุปผลการประเมินพัฒนาการเป็นรายบุคคลตามกำหนดโรงเรียน

2) ด้านบุคลิกภาพ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและผู้ปกครอง พบว่า ครูควรตรงต่อเวลา และแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน ควรมีอารมณ์ขัน สนุกสนาน ยิ้มแย้มแจ่มใส และพูดจาสุภาพ ใช้

ภาษาไทยถูกต้อง

3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามการรับรู้ของผู้บริหารและผู้ปกครอง พบว่า ครูควรยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ควรมีความเมตตา กรุณากับเด็กทุกคน

4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและผู้ปกครอง พบว่า ครูควรให้ความรักและความอบอุ่นกับเด็ก ร่วมกันปรึกษาและหาทางแก้ปัญหาต่างๆ ของเด็กในโรงเรียนกับเพื่อนครู ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กอย่างใกล้ชิด และสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี